JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 26 November.** **N°. 95.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Uit 's lands dienst, de onderwijzer voor de dienst in Oost-Indie *A. Reeders.*

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere vervulling der betrekking van president van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch-Indie, het lid in den raad van Nederlandsch-Indie *A. H. W.* baron *de Kock*, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten.

Benoemd:

Tot president van het bestuur over de protestantsche kerk in Nelandsch-Indie, de president van den raad van justitie te Batavia Mr. *A. J. Swart*, thans lid van het voornoemd bestuur.

Tot 3den commies op het residentie bureau te Tjiandjoer, de 1ste kerk op dat bureau *E. D. C. Philips.*

Bij de Sub-Commissie van Onderwijs te Banda.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, *C. J. A. de Quaij*, gewezen militaire commandant aldaar, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, *G. L. C. C. van Vugt*, kapitein militaire commandant aldaar.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Is Overgeplaatst:

Bij het Cader der Landelijke Inkomsten en Cultures.

Uit de residentie Cheribon naar de residentie Samarang, de controleur der 2de klasse *J. A. Michaëlis.*

Militair Departement.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement,

Bij de Infanterie,

Zijn Geplaatst:

Bij het 1ste bataillon, de 2de luitenant *H. Spoelder.*

Bij het 7de bataillon, de 2de luitenant *W. G. Munters;* beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *E. W. T. F. Preusser.*

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 2de bataillon (Kedong Kebo), de 1ste luitenant *B. A. A. Nicloa*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, en de 2de luitenant *F. P. van der Giessen*, van het 8ste bataillon.

Bij het 3de bataillon, de 1ste luitenant *A. C. G. E. L. Bols*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo.

Bij het 4de bataillon, de kapitein *J. J. H. Eschweiler*, van het garnizoens-bataillon op Banka, en de 1ste luitenant *S. J. Brunsveld van Hulten*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo.

Bij het 5de bataillon (Samarang), de kapitein *A. Abeleven*, van het 4de bataillon.

Bij het 7de bataillon (Meester-Cornelis), de 1ste luitenant *F. J. Reckers*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo.

Bij het 9de bataillon (Djocjocarta), de kapitein *W. van Os*, van het 7de bataillon, en de 1ste luitenant *B. J. van Bossiraeten*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo.

Bij het 14de bataillon, de 1ste luitenant *J. E. Egger*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borueo.

Advertentien.

Verponding over 1856.

De directeur van 's lands middelen en domeinen, herinnert dat de verponding over den *tweeden termijn* van het loopende jaar moet worden voldaan *vóór den laatsten December aanstaande;* zullende tot ontvangst daarvan, voor zooveel betreft de residentie Batavia, dagelijks (met uitzondering van zon- en feestdagen) worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

Achterstalligen in de betaling der verponding over vroegere jaren, worden tevens aangemaand, ter voorkoming van moeijelijkheden, hunnen achterstand spoedig aan te zuiveren.

De directeur der middelen en domeinen herinnert, dat de over 1856 verschuldigde belasting op de particuliere bazaars moet worden voldaan *vóór ultimo December aanstaande;* zullende tot inning dezer belasting (met uitzondering van zon- en feestdagen) worden gevaceerd, te Batavia bij den algemeenen ontvanger te Weltevreden, en elders bij de kashouders van het gewest waarin de bazaars gelegen zijn.

De schout bij-nacht, commandant van Z. M. zeemagt in O. I. en inspecteur der marine, brengt ter kennis, dat op Zaturdag den 27sten December aanstaande, bij 's lands fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya, door tusschenkomst van het vendudepartement aldaar, publiek zullen worden verkocht: diverse voor de dienst onbruikbare en overtollige goederen, bestaande in gereedschappen, oud ijzer, europesche geteerde trossen, dieploodlijnen, oude ledige kisten, vaten, enz., enz.

Nadere informatie is te bekomen bij de directie van de fabriek te Soerabaya.

Vendutien

Vrijdag 28 November, voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

Dingsdag 2 December, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Vrijdag 5 December, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de weeskamer te Soerabaya: van wijlen *Christoffel Ligtenberg.*

Door den Testamentairen Executeur te Japara: van wijlen *Johannes Anthonijs Kahle.*

Door den Testamentairen Executeur te Japara: van wijlen de vrouw *Sie Nok Nio.*

Door de Testamentaire Executeuren te Kertosono: van wijlen den chinees *Tjioe Hap.*

Door den Executeur, van wijlen mevrouw de wed. *Kahle*, geboren *Godschalk.*

Vertrekkende Personen.

Von Krippendorff en *familie.*

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 22 tot en met den 24 November 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. O. Wijnmalen*, van Hobart Town. — *W. B. Derks*, van Hongkong. — *A. M. Simon*, van Japan. — *C. F. W. Euse*, van Idem. — *L. Hus*, van Genua. — *F. Guijt Jr.* van Melbeurne. — *J. L. de Dieu Stierling*, van Samarang. — *J. van Bijlevela*, van Genua.

HOTEL DES INDES. *G. J. Coster*, van de Reede. — *Morris Rogers*, van Batavia. — *G. Seel*, van Idem. — *J. B. van Eldijk*, van Rotterdam. — *J. Prins*, van Singapore. — *Neyts*, van Borneo. — *P. H. van Eldijk*, van Rotterdam. — *Emile Poirier*, van Singapore. — *J. J. Lindgreen*, *Echtgenoot* en 3 *kinderen.*

MARINE HOTEL. *O. Lindeman*, van China. — *W. Lindeman*, van Idem. — *C. N. Gorter*, van Probolingo. — *S. de Boer*, van Amsterdam. — *N. Dijkama*, van Samarang. — *E. Sanders*, van Amsterdam. — *D. C. Burgemeester*, van Cheribon. — *Bijl de Vroe*, van de Reede. — *H. L. Jollij*, van Samarang. — *P. W. Hofland*, van Poerwacarta. — *G. B. Hofland*, van Idem. — *M. Rijmans*, van Singapore. — *M. Rozeds*. van Idem. — *Oger*, *Echtgenoot* en 1 *kind*, van Idem.

HOTEL WILLEM II. *M. P. Kok*, van de Reede. — *Appelius van Hoboken*, van Idem. — *J. J. H. Eschweiler*, *Echtgenoot*, en 4 *kinderen*, van Muntok. — *J. Boorma*, van Padang.

JAVA HOTEL. *K. M. E. van Strijen*, van Sijdneij. — *J. Verburg*, van Cullejo. — *A. Weber*, van Melbourn. — *Busken*, van Rotterdam. — *F. H. Schmidt*, van Moluccus.

Advertentiën.

Getrouwd:

Mr. J. J. SCHNEITHER
en
F. M. VARKEVISSER.

SAMARANG, *den* 5 *November* 1856. (3036)

Bevallen van eenen ZOON, *A. M. Taunay, Kühn.*

BAGELEN, 31 *October* 1856. (2995)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *H. E. Immink, van Battum.*

SERANG. *den* 18 *November* 1856. (3008)

Bevallen van eene DOCHTER *C. Kleijn, Le Conge.*

BATAVIA, 19 *November* 1856. (2977)

Bevallen van eene DOCHTER, Jonkvrouwe *A. E. F. Graafland*, geb. *van Bronckhorst.*

BATAVIA, 20 *November* 1856. (2976)

Bevallen van een welgeschapen ZOON *G. van Kleeff*, geb. *van Hogezand.*

BATAVIA, 20 *November* 1856. (2985)

Op den 27 October jl. overleed te Gedaren (Residentie Soerakarta) onze geliefde broeder *Arnold Robert Dezentje* in den ouderdom van 34 jaren.

(2998) BERNARD DEZENTJE.

Tevens uit naam der overige broeders en zusters.

DJOONGKAREE, *den* 5 *November* 1856.

Heden overleed alhier onze geliefde behuwdbroeder en broeder *G. Geij van Pittius.*

J. SEELIG.
(2972) J. SEELIG,
Geij van Pittius.

WELTEVREDEN.
18 *November* 1856.

Den 18 Augustus j.l. overleed te Brussel onze geliefde vader en behuwdvader *C. Sluijter*, gepensioneerd O. I. hoofdambtenaar.

Uit aller naam,
(2996) L. P. SLUIJTER.

BATAVIA, 21 *November* 1856.

Eenige kennisgave.

Tot onze bittere droefheid overleed heden ons dochtertje, in welks geboorte wij ons, den 15den dezer, mogten verheugen.

(3006) J. WOLFF.
Majoor der O. I. kavallerie.
S. C. CLARENBACH.

BATAVIA, 21 *November* 1856.

Den 14 October 1856, overleed te Tjilatjap tot onze diepe droefheid onze geliefde Moeder *Johanna Susanna Miero*, weduwe van wijlen den heer *F. J. Groenewald.*

Uit aller naam,
(2994) J. J. GROENEWALD.

BATAVIA, 22 *November* 1856.

Vendutie te Meester Kornelis,
op Zaturdag den 29 November,

voor de woning van den inlander **Soiet Baharoedien**, van Paarden, Koeijen, Buffels, Karren, Bendies, enz.
(3020)

DE TOL-ONTVANGER (*vervolg.*)

Van daar dat men voor de beide medepligtigen, die zich voor den conducteur en postillon des vermeenden postwagens hadden uitgegeven, niet den minsten argwaan koesterde. Ook kwam hierbij nog de omstandigheid, dat de jonge baron, op het berigt van het plotseling verdwijnen zijner geliefde gade, door ijlende koortsen was overvallen, welke het hem gedurende zes weken onmogelijk maakten aan de terugreis te denken. Op die wijze vernam hij ook niets van de bekendmaking in de nieuwsbladen, welke het raadselachtige voorval in het tolhuis te Erkmansdorf vermeldden, evenmin als zijne latere openbare oproepingen ter kennis van Hartwig kwamen.

Deze verklaring, welke ons verhaal eenigzins vooruit loopt, meenden wij hier te moeten geven, om het niet onnoodig te vergrooten.

De omstandigheid, dat de eene vernederende verdenking ongegrond bleek te zijn, bragt voor Hartwig al dadelijk dat goede te weeg, dat ook de tweede, nog ergere, bijna geheel ontzenuwd werd. Want het was haast ontwijfelbaar, dat de beide bedriegers, die toenmaals de beklagenswaardige vrouw van den vrijheer Schilbach in Hartwig's huis hadden gebragt, thans ook de dieven der kas waren geweest. Maar wie waren het, en hoe ze te ontdekken?

Voorloopig kwam men overeen, eenen digten sluijer over de gedane ontdekking te werpen en in stilte na te vorschen, of de dieven zich misschien, door het uitgeven van het gestolen geld, zelven zouden verraden. In den geest van den baron steeg reeds een ligt vermoeden op, of de helers bij de schaking en de dieven van 's lands kas misschien niet onder zijne eigene bedienden zouden moeten worden gezocht. Terstond nadat hij destijds van Pressburg was teruggekeerd, had de baron zijne schoonmoeder en hare dochter Hilaria, welke in een stadje van Stiermarken woonden, bij zich genomen, zijne bezittingen aldaar te gelde gemaakt en daarentegen zijn tegenwoordig landgoed aangekocht, wijl hun de plaats waar hij met zijne verlorene echtgenoot had geleefd, te veel droevige herinneringen veroorzaakte.

De verrukking van mevrouw Haller en Hilaria, toen zij uit den mond van den baron vernamen, dat Noxia hare kleindochter en nicht was, is niet te beschrijven, en gaarne hadden zij het buitendien reeds lang beminde kind dadelijk op het kasteel en onder hare bescherming genomen, als zulks niet tegen een welberaden overleg ware geweest. Maar naauwelijks had de baron een woord van zijnen argwaan geuit, of de bedrijvers van die beide euveldaden ook onder zijne eigene bedienden zouden kunnen schuilen, toen Hilaria terstond eene verklaring aflegde, welke het regte spoor aanwees. Zij had, deelde zij mede, in den nacht waarin de kas geroofd was, niet kunnen slapen en, om zich wat te verkoelen, lang voor het venster harer slaapkamer in de frissche nachtlucht gezeten. Toen had zij de deur der portierswoning hooren openen en twee mannelijke gestalten daaruit zien komen; wat haar op dat tijdstip niet vreemd was toegeschenen. Na verloop van een uur had zich hetzelfde gedruisch herhaald, zij echter had niets gezien, wijl zij zich van het venster had verwijderd, zonder het te sluiten.

Deze mededeeling gaf nog in hetzelfde uur aanleiding tot de ontdekking der schuldigen, — den portier des barons en een' daglooner. Bij den eerste vond men de helft van het gestolen geld en den gelen conducteursrok, bij den anderen het overige geld en het postillonsbuis, het posthoorntje en de zweep. Door zoovele bewijzen overtuigd, loochenden zij niet verder maar bekenden hunne booze daden met alle omstandigheden. Zij hadden in Hartwig den door hen reeds bedrogen' ontvanger noch vermoed noch weder herkend, en alzoo zich zelven den kuil gegraven, toen zij van hunne reeds eenmaal gebezigde vermomming voor eene nieuwe misdaad wilden gebruik maken.

Bijna op denzelfden dag, toen een geregtelijk vonnis hen tot eene veeljarige tuchthuisstraf veroordeelde, stond de gelukkige tol-ontvanger Hartwig met zijne schoone

Vendutie

op Vrijdag den 28 November 1856,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*

van kramerijen, glaswerk, een factuur prima kwaliteit Engelsche **parfumerien** bij kleine kavelingen, vrouwen en kinder kousen, mans sokken, fijn mousseline, alcativen, tafel kleeden, gebloemde zijde enz.

Voorts voor rekening van belanghebbenden zonder reserve:

Een koperen Bak met 15 ingeschroefde filtereer zakken voor Suiker en

W 1/170 170 vaatjes pas aangebragte **Boter**.

(3007)

Gebr. Roselje & Co. zullen op hunne vendutie van 28 dezer zonder reserve verkoopen:

voor rekening van belanghebbenden,

V. O. R. & C. No. 1/5, 5 kisten inhoudende **223 riem superieur zwaar Propatria Papier,**

alsmede

1 kist verlakt Schoenleder. (3047)

Vendutie

op Dingsdag den 2 December 1856,

Voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*,

van diverse lijnwaden, 27 vaten en 50 kisten roode wijn, een factuur timmermans gereedschap, waaronder zagen, bijtels, boren, schaven, en bijlen; en verder van gouden horlogies, goudwerken, koperen en ijzeren balansen, tafel- en scheermessen, lepels en vorken, roskammen en borstels, wagenlantaarns, hangsloten, geldtrommels, 20,000 gooniezakken, 20 picols koffij, enz., enz. (3049)

De bereids geannonceerde Engelsche Rijstpelmolen,

zal alsnu definitief op den 4 December 1856 op publieke Vendutie worden verkocht.

Nadere informatien te bekomen bij

(2999) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Vrijdag den 5den December 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*,

van 12 kisten lijnwaden, cachemieren en half zijden shawls, alsmede 200 Margohouten balken, op voorgaande vendutie niet opgeveild. (3062)

VERKOOP VAN MACHINERIEN.

Op een nader te bepalen dag in de maand December eerstkomende, zullen worden verkocht in publieke vendutie, voor rekening van belanghebbenden:

Een Luchtledig toestel voor de bereiding van Suiker (Vacuum apparatus) en

Een Suikermolen met stoom machine met toebehooren en ongebruikt zoo als dezelve zijn liggende te Samarang.

Deze machinerien zijn vervaardigd door *Robinson & Russel* te Londen, en kan men daaromtrent nadere inlichtingen bekomen bij

(3018) McNEILL & Co.

ST. NICOLAAS.

De ondergeteekenden zullen ter gelegenheid van dit feest hunne toko op de avonden van 5 en 6 December geopend houden en zijn voorzien van een groot assortiment speelgoed, St. Nicolaas gebak, allerlei soorten van suikerwerk, boterletters, enz.

Op beide avonden zullen er allerhande ververschingen verkrijgbaar zijn.

Boterletters in soorten verzoekt men vooraf te willen bestellen.

Voorts zijn zij ruim voorzien van provisiën en dranken, pâtés de foie gras truffés de Rodel, enz.

(3054) LEROUX & Co.

J. LEJEUSNE,

a reçue un joli assortiment de Jouets Français, des Objets en ivoire pour étagères, des Chapeaux de paille pour dames, des Guirlandes pour lampes et des Rubans velours rouge unis.

BATAVIA, *ce 25 Novembre* 1856. (3038)

Ontvangen:

Een nieuw assortiment Meubelen, waaronder fraaije Mirabo houten Stoelen, Tafels, extra extra.

Alsmede

Engelsche Wagen veeren en Assen, en tot sluiting eener factuur, Patent Vilt, Verlakt Leder, Spijkers, Witte Verf, enz.

(3004) ABEELEN, DENNISON & Co.

ALLEMANSGADING SOERABAYA.

Pas Ontvangen:

Eerste kwaliteit fijne Rhijnwijn van verschillende merken, op heele en halve flesschen, versch en echt Seltzerwater op halve kruiken, in dubbeld gevlochten manden.

(3025) DEELEMAN.

Ontvangen:

20 vaten GEASSORTEERDE HAGEL.

(3060) ABEELEN, DENNISON & Co.

Slagtbeesten,

Padie, Gras en Brandhout.

Verkrijgbaar bij den Djoeragan van het land Kampong Malayoe

(3016) DOOLHALIM.

S. D. BRANDON

berigt de ontvangst van eene **groote partij Gom-Elastique Overschoenen,**

voor Heeren, Dames en Kinderen,

en **ELASTIQUE BOTTINES,** alsmede eene partij **GUTTA PERCHA PALETOTS,** à double usage,

alsmede:

Gom-Elastique Wind-Kussens.

Magazijnen in de Stad en op Rijswijk.

(2991)

S. D. BRANDON

heeft direct van Parijs ontvangen de volgende Heeren Mode-Artikelen.

Super fijne Lakens in alle kleuren.
Extra fraaije Tricots voor Pantalons.
Geborduurde en Zijden Vestenstoffen.
Gibus- en Bengaalsche Hoeden.
Grijze en Witte Vilten Hoeden, nieuw model.
Extra fijne Stroo Hoeden.
Koetsiers Hoeden met gouden en zilveren galon.
Witte linnen en katoenen Hemden van *f* 24 à *f* 60.
Boorden, de nieuwste modellen.
Wollen en katoenen Ondergoederen.
Zijden, Satijnen en Batisten Cols en Gravatten.
Zijden-, Glacé-, Castoren-, en Garen Handschoenen.
Caoutchouc Paletots, Regenmantels en Huisjaponnen.
Mail-Koffers en Reiszakken in alle grootte.
En eene groote partij Duffel en Wollen Goederen voor repatriëerende personen.

S. D. BRANDON berigt, dat door hem alle **Uitrustingen**, ten spoedigsten en billijkste, voor Heeren, Dames en Kinderen geleverd worden.

Magazijnen in de Stad en op Rijswijk.

(2992)

S.B.van Kleeff&Co.

Passer Pisang en Rijswijk.

Ontvangen:

Bengaalsche Bulten.
» Tongen.
» Borststukken.

Brusselsche Spruitjes, Zuur- en Roode Kool in vaatjes.

(3048)

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang en Rijswijk.

Al wederom ontvangen met de **Julie Claire,**

Groentens van Nieuwenhuizen, 1/2 *blikjes*. Rookvleesch in blik. Gevogelte in blik. Zoutvleesch in vaatjes van 6 pond. Lengvisch, enz. Groote Hammen en Parelgort.

Met de **Elizabeth**, kapt. **Klok**,

Een partij nieuwe puike Haring, in vaatjes van 6 stuks. St. Nicolaas gebak. Suikergoed en Surprises.

Met het schip **Juno**, kapt. *Chevalier*,

500 dozijn Haantjesbier, geteekend *Rendorp.*

En ten laatste Ankertjes Wijnazijn, voor huisselijk gebruik. (2973)

Wordt ten spoedigste **TE KOOP** gevraagd:

EEN WATERPAS INSTRUMENT

van *Becker* of *le Noir.*

Adres met opgave van prijs, onder letters R. V., bureau *Java-Bode.* (3033)

Een Huis gelegen op het Koningsplein, met een ruim Erf goed voorzien met klapper- en vruchtboomen, bijgebouwen, en stallen voor 16 paarden. Te bevragen bij

(2974) J. BROWN, qq.

Verhuurd voor *f* 200 's maands.

met primo Januarij, het Huis op het Koningsplein, hoek Gang Scott.

Te bevragen ... (3010)

of

Een huis met een ruim erf gelegen aan den weg naar Bazaar Baroe te aanvaarden met den 15 der volgende maand, te bevragen bij den bewoner

(2997) G. BUIJS.

Een Huis in den gang Scott.

(2971) Mevr. WALSHE.

Houder van Cognossement aan Order over:

W L V
J F K
202 à 212
215 » 216
222 » 232
273, 279, 280

Acht en Twintig kisten Aardewerk,

afgeladen door *H. Braakman & Co.* te Rotterdam en alhier aangebragt per het schip **ELISABETH**, Kapt. **M. F. Klok**, gelieve zich ten spoedigste bekend te stellen bij de Agenten

(3051) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

---

bruid Hilaria voor het echtaltaar. Hij zag er in zijne officiersuniform deftig en mannelijk uit, en de kleine Noxia strooide bloemen op den weg van het bruidspaar, dat door mevrouw Haller en baron Schillbach werd voorafgegaan. En de jonge vrouw bekende haren echtgenoot onder vier oogen, dat alleen de zorg voor den, door haar lang in stilte beminden, man haar dien nacht niet had doen slapen, toen hij namelijk zijne bezoeken in het park had opgegeven. Noxia's dankbare vader rustte niet eer, dan toen zijn zwager voor zijnen post als tol-ontvanger had bedankt en daarentegen de voordeelige betrekking als rentmeester over de goederen des barons aangenomen.

Het stoffelijk omhulsel van Noxia's jong overledene moeder liet de baron opgraven en in zijnen grafkelder bijzetten. Het medaillon met het portret en de uit haar linnengoed geknipte gemerkte hoeken bewaarde de weduwenaar als dierbare overblijfselen. In het bezit van eene beminde spruit zijner vroeg verlorene Bertha en in den vrolijken omgang met zijnen zwager Hartwig, ging de droefgeestigheid en menschenschuwheid des barons van lieverlede verloren. Ja, het gelukte later aan de vereenigde raadgevingen der zijnen, dat de baron zich zelven eene minnende gade, aan Noxia eene zorgvuldige moeder wedergaf, zonder dat door deze verbindtenis de innige vriendschapsband tusschen de andere leden iets werd verminderd. Aan de zijde eener beminnelijke en beminde gade, genoot Hartwig het loon voor zijn aan Noxia en hare moeder bewezen edelmoedig gedrag, terwijl zijne eerste beminde, als de gade eens dorpsschoolmeesters, haren man de wereld tot eene hel maakte. Zoo zien wij ook hier bewaarheid: dat niet zelden tot ons geluk dient wat wij aanvankelijk als de grootste ramp hebben beschouwd.

Naar GUSTAV NIERITZ. E.

De Wolf in den Val.

In de eenzame dalen van het Waschitagebergte, vindt men nog de echte type eens *Hinterwäldlers*, zoo als Cooper dien in zijne romans heeft geschilderd. Tamelijk ruw maar braaf, onbeschaafd maar niet heerschzuchtig, onderscheidt hij zich evenzeer door zijne edele zelfopoffering voor zijne vrienden als door zijnen onverzoenbaren haat. Al zijne behoeften ontleent hij aan de jagt, den landbouw en de veeteelt. Voor dezen laatsten tak zijn die streken buitengewoon gunstig door de zachtheid van klimaat en hare glooijende oppervlakte, welke nu eens groene landerijen, dan moerassige plekken aanbiedt, met riet en biezen overdekt. Het kost derhalve weinig, om groote kudden vee te houden, wijl het voldoende is, nu en dan eene hand vol zout om de stallen te strooijen en van tijd tot tijd de kudden te bezoeken, ten einde haar aan het bijzijn der menschen te gewennen.

De *Hinterwäldler*, die landbouwer, veeboer en jager tevens is, heeft langen tijd eenen vijand te bestrijden gehad, die, ondanks snaphaan en val, trots onafgebrokene achtervolging en hinderlagen, zich geheel nog niet heeft laten overwinnen; eenen vijand, die in de stilte van den nacht bij scharen de verschrikte kudde nadert, zich plotseling op de afgedwaalde vaars of de weerlooze koe werpt, haar met zijne blanke tanden verscheurt en verteert, — om niet te gewagen van de lammeren en jonge zwijnen, als een veel gemakkelijker buit.

Deze onbarmhartige vijand is de wolf. Te vergeefs spande de *Hinterwäldler* zijne krachten en ondervinding in tegen deze vermetele roovers; te vergeefs bragt hij, de muskito-steken trotserend, menigen nacht door op eenen ruwen eik, aan welks voet hij een verleidend aas had nedergelegd: het gebeurde zelden, dat de listige wolf zich liet verleiden tot in de nabijheid van het schot te komen. De roofdieren vermeerderden van jaar tot jaar, de veestapel verminderde in dezelfde verhouding; de veeboeren zagen eindelijk in, dat zij doortastende middelen moesten aanwenden, als zij zich niet als overwonnen wilden beschouwen en de

streek verlaten. Een *Hinterwäldler* door de wolven uit het veld geslagen! Welke vernedering, welke schande! Neen, neen, dat nimmer!

Natuurlijk moest onder zulke omstandigheden de beste schutter als de beste man gelden, en zoo gebeurde het dat Benjamin Holick, die in de zes maanden, sedert hij van de oevers der Missouri naar Waschita was overgekomen en zeventien wolven had gedood, den roem van een' groot held had verworven en zich op den bijnaam van »Wolfs-Ben'' wat liet voorstaan.

Wolfs-Ben was voor het overige een knap jongeling, zes voet hoog, had eenen hals en schouders als Hercules en gespierde armen als staal. Maar hoezeer een kampvechter, zoo sterk, dat zelfs de moedigste den lust verloor om hem iets in den weg te leggen, was hij niet onverdraagzaam. Hij was de voorkomendste, vriendelijkste en toegefelijkste man, van wien men met een goed woord alles kon verkrijgen, en die zijn laatste kruid en zijnen laatsten beet broods met zijnen kameraad zou hebben gedeeld. En daarenboven: wie had zulke belangrijke aventuren beleefd als hij? Wie was zoo bereidwillig om hout te halen tot onderhoud van het vuur, als de *Hinterwäldler's* des nachts de wacht hielden? Wie kon spoediger het turksche koren halen, en wie hoedde het vee met meer zorg dan hij? Ook hadden zijn vriendelijk gedrag en zijn gunstig uiterlijk Benjamin bij de vrouwen in goeden dunk gebragt, zoodat hij meer dan eenen medeminnaar had doen vertwijfelen en zich zelven zonder zijne schuld eenen onverzoenlijken vijand op den hals gehaald. Ofschoon nu Wolfs-Ben aan niemand gegronde reden tot ontevredenheid gaf en zich slechts met zijne eigene zaken bemoeide, was hij toch niet blind; hij wist zeer goed, als het hem eens inviel een bezoek te geven, niet, wie hem het best zou ontvangen, maar bij wiens aanblik zijn hart sneller begon te kloppen. Ik wil geene raadsels opgeven; de lezer zal mij hebben begrepen: Benjamin Holick beminde zoo als slechts een braaf hart als het zijne vermag, en zijne liefde was gewijd aan de eenige dochter van Robert Sutton, een allerliefst meisje, dat niet behoeft gezegd te worden, en eenige erfgename van het aanzienlijk vermogen haars vaders.

Maar, helaas! juist het laatste was het prikkelbare punt! Kon hij, de arme avonturier, die niets op de wereld had dan zijn weidmes, zijn geweer en zijnen forschen arm, de uitverkoren schoonzoon worden van eenen man, die alleen des zomers om zijne gezondheid naar het gebergte kwam, ofschoon hij de eigenaar der grootste bezittingen in geheel Waschita en aan de Roode-Rivier was? Daarbij kwam dat Sutton den naam had, even belangzuchtig als rijk te zijn. Wat raakten hem alle ligchamelijke voortreffelijkheden van Ben, zijn schoon gelaat, zijne kracht, zijne handigheid? Wat ging hem een regtschapen hart aan een moed, dien niets weêrstaan kon?

Benjamin had vaak over een middel nagedacht om eenig geld te krijgen; — in lateren tijd had hij zich nog ernstiger daarmede bezig gehouden, daar hij zeer wel wist dat Sutton reeds meer dan éénen vrijer de deur had gewezen; maar hoe zou hij als eenvoudig jager een dier gelukkige avonturen ontmoeten, welke den mensch den weg tot geluk openen?

Eene sombere zwaarmoedigheid maakte zich van Ben Holick meester. Hij vermeed de ontmoeting zijner vrienden, bragt dagen en nachten in het bosch door en liet zich alleen zien om de drie dollars te halen, die hij had te vorderen, wanneer hij eenen wolf had gedood, en die hij zorgvuldig ter zijde legde, hoewel hij bij zich zelven moest bekennen, dat zijne beurs nog in lang niet genoeg was gevuld, om op de hand zijner aangebedene aanspraak te durven maken.

(*Wordt vervolgd.*)

VERTREKKENDE PERSONEN.

E. J. W. G. NEIRINCKX

en FAMILIE verlaat *Sumatra's Westkust*, vertrekt naar *Koepang Timor*.

SINGKEL, *den* 21 *October* 1856. (3021)

H. J. Kessler en *Familie*. (3023)

De ondergeteekenden, met het Nederlandsch driemastschip **ANNA DIGNA** als passagiers uit Oost-Indië in het Vaderland teruggekeerd zijnde, vermeenen aan reizigers van en naar Java geen ondienst te bewijzen, met hen te waarschuwen voor het aller onaangenaamste humeur en de hoogst onbeleefde en lompe behandeling, welke zij hebben ondervonden van den Gezagvoerder **C. Ouman**; terwijl zij bij dezen hunnen welmeenenden dank betuigen, aan den op dien bodem dienenden opperstuurman *J. H. Dabroek* en scheepsdoctor *J. L. A. de Planque*, voor de aan hen bewezene beleefdheden en voor zoo ver hunne positie toeliet aangewende pogingen om hen de reis eenigzints te veraangenamen.

W. A. DE GELDER, *kapt. luit. ter zee.*
HACHERT, *Gep. O. I. Ambt.*
DE RUUK, *Luit. ter zee* 1ste *klasse.*
Dr. BORCK, *Offic. van Gezondh.*
D. W. BROUWER, *Luit. ter zee* 2de *klasse.*
(3055) H. M. VAN TUYLL VAN SEROOSKERKE, *id.*
W. F. VAN DER BURG, *id.*
P. J. D. BRUCKELMAN, *id.*
G. DEN BERGER, *id.*

KANTOOR-ALMANAK

1857.

in **Vijf** kleuren. Opgeplakt à *f* 2. Onopgeplakt à *f* 1.

IDEM, in drie kleuren.

Opgeplakt à *f* 1,—. Onopgeplakt *f* 0,60.

ZAK-ALMANAK

met afzonderlijk Waschboekje *f* 2.
Franco per post - 2.

(2328) W. BRUINING, Batavia.

Mede verkrijgbaar bij **M. Blok** te Cheribon.

De Indiër

en

Dr. Van Hoëvell's Tijdschrift

voor Nederlandsch-Indië.

Bovengenoemde Periodieken zullen na 8 December a. s. niet meer door onze tusschenkomst worden verzonden.

Belanghebbenden, die deze geschriften voortaan uit **Nederland** *regtstreeks aan hun adres* wenschen te ontvangen, worden verzocht ons daarvan tijdig franco opgave te doen, zullende de afzending telkens per keerende mail geschieden.

Abonnementen worden alleen *bij vooruitbetaling* aangenomen.

De Abonnementsprijs is van de Indiër *f* 36.
van Dr. van Hoëvell's Tijdschrift - 30.

De Administrateurs,

(3029) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BATAVIA, *November* 1856.

Boek- en Papierhandel van *H. M. van Dorp*, te Batavia.

Aanteekeningen betreffende eene reis door de Molukken van Z. Exc. de Gouverneur-Generaal *Mr. A. J. Duymaer van Twist.*

KISTEN MET SCHRIJFBEHOEFTEN, goed gesorteerd, van verschillende grootte.

Eene **EET-NÉCESSAIRE**, beknopt en doelmatig ingerigt, à *f* 300.

Reis-Nécessaires, Schrijf-Cassettes, eene bijzonder fraaije Dames Schrijf-Cassette, Porte-Monnaies, Schrijfportefeuilles, enz., enz. (3044)

ZAKALMANAK *f* 2.
Franco *met* KANTOOR-ALMANAK 3.
KANTOORALMANAK, opgeplakt. 1.
Onopgeplakt. 0,60

(3027) LANGE & Co.

Dr. *Junghuhn's* Groote Kaart van Java,

11 Rijnlandsche voeten breed en 8 voet hoog, **op linnen geplakt en vernist, met rollen**, ad *f* 44,— te bekomen bij

(3059) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Per Mail ontvangen:

I. Aanteekeningen betreffende eene reis door de Molukken van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal *Duymaer van Twist.*
II. De doorgraving van de landengte van Suez, door Aloïs Negrelli.
III. De Dageraad, 2de jaargang, 1ste en 2de.

(3056) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Depôt van Muziekwerken

van **H. M. VAN DORP** te Batavia.

Verkrijgbaar de **Vijfde Catalogus**, bevattende Muziek voor Piano, Piano en Zang, Trio's, Quartetten, enz. enz. (3041)

Het vertrek der stoomboot **LANGAN LAMONGAN** is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang

den 5, 15 en 25 van iedere maand.

Van Samarang naar Batavia

den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Adres

(3031) MACLAINE, WATSON & Co.

Bij de ondergeteekenden bestaat voortdurend [illegible] tot verscheping van goederen naar **SAMARANG**, met de schepen

Marianne Antoinette,
Ellen en
Nagalaut.

(3039) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 25 *November* 1856.

ELISABETH Kapt. H. J. Klok.

Het bovengenoemd tot den overvoer van enkele Passagiers en Familien uitmuntend goed ingerigt en extra snel zeilend Nederl. Campagne Fregatschip voerende eenen geexamineerden Scheepsdocter wordt passage naar Nederland aangeboden om vermoedelijk tegen het einde der maand December van Soerabaya te vertrekken.

Voor nadere informatien gelieve men zich te vervoegen bij den Gezagvoerder alhier in het *Hotel der Nederlanden*, de Heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te Soerabaya of alhier

bij de Agenten

(3050) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Rotterdam

met de buitengewoon snelzielende vier mast Schoener **ARGO** kapitein **A. Weber**, om omstreeks de helft van de maand December aanstaande van hier te vertrekken. Aan boord bevinden zich een geëxamineerd geneesheer en eene melkgevende koe. Passagiers, die van deze uitmuntende gelegenheid wenschen gebruik te maken, gelieven zich te adresseren aan den gezagvoerder, in het Java Hotel, of aan

(3057) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, den 25 *November* 1856.

Naar Nederland.

Wordt passage aangeboden met het nieuw gebouwd Ned. schip **DOELWIJK** kapt. **K. J. Swart.**

Deze bodem voorzien van alle mogelijk gerieflijkheden voor den overvoer van passagiers, en eenen bekwamen Doctor varende, zal ter plaatse beladen worden, en tegen medio December tot vertrek gereed zijn.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het *Java Hotel*, en bij de agenten

(2969) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 20 *November* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. barkschip **CL**[illegible] kapt. **J. O. Wijnmalen**, hebbende uitmun[illegible]tende inrigtingen tot overvoer van passagie[illegible]. Genoemd schip zal tegen medio December de reis n[illegible] Nederland aanvaarden.

Adres bij den Gezagvoerder Hotel der Nederlanden [illegible] alhier bij de Agenten

(3040) HAAGER & SCHUURMAN.

Naar Nederland.

Wordt passage aangeboden met het te Soerabaya liggende Ned. schip **WILLEM D[illegible] CLERCQ** kapitein **P. Ouwehand.**

Informatiën zijn te bekomen bij de Heeren *Fras[illegible] Eaton & Co.* en den *Gezagvoerder* te Soerabaya en h[illegible] bij de Agenten

(2970) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 20 *November* 1856.

Passage naar *Nederland*

met het Nederl. Fregatschip **NIEUW LEKKERLAND**, kapt. **Hoffma**[illegible] Deze doelmatig ingerigte bodem zal i[illegible] den loop der maand December van hi[illegible] vertrekken.

Adres bij

(3012) DE WEERDT, RUYL & Co.

Passage naar de Kaap de Goede Hoop en Nederland.

Wordt aangeboden met het snelzeilend Ne[illegible]derl. schip **VIER GEBROEDERS** kap[illegible] **C. Vonck.**

Dezen bodem wordt alhier beladen, en [illegible] ongeveer den 15 December e. k. vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Geza[illegible]voerder in het *Java Hotel* en bij de agenten

(2968) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 20 *November* 1856.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het extra snelzeile[illegible] en tot den overvoer van passagiers bijzo[illegible]der goed ingerigt Nederl. Barkschip

MARIA ELIZA,
Kapt. **van der Putte.**

Genoemden bodem voert een geëxamineerd doctor [illegible] zal in de laatste helft der maand December van hi[illegible] vertrekken.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te verv[illegible]gen bij

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
C. DAMNITZ & Co., te Samarang.
(2563) P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

BATAVIA.

In den nacht van Zondag den 23sten dezer, heeft e[illegible] inbraak plaats gehad, waarschijnlijk door meer da[illegible] een persoon, in de kantoorkamer der woning van de[illegible] heer E. C...... op Molenvliet. Des morgens bevo[illegible] men, dat in den muur van dat vertrek, bezijden e[illegible] venster, een gat was gebroken van twee voet breed[illegible] en een voet hoogte, waardoor de dieven moeten zi[illegible] binnen gekropen. Hun voornemen schijnt bepaaldeli[illegible] geweest te zijn, om zich van de in dat vertrek aa[illegible]wezige ijzeren geldkist meester te maken, die zij t[illegible] voor dat gat gesleept hadden, doch door derzelv[illegible] grootte er niet door konden krijgen. Ook zijn er sp[illegible]ren gevonden hunner pogingen, om de kist open [illegible] breken, hetwelk hun mede niet heeft mogen gelukke[illegible] en daar er niets in die kamer vermist is geworde[illegible] hebben die dieven met ledige handen moeten afdeinze[illegible] waarbij zij een breekijzer hebben achter gelaten. V[illegible] de daders is tot dusverre niets ontdekt.

— In denzelfden nacht heeft de kanonnier G..... [illegible] in eene vlaag van ijlhoofdigheid, in het groot milita[illegible] hospitaal te Weltevreden, zich door ophanging van h[illegible] leven beroofd.

— Te Weltevreden en Meester Cornelis heeft zic[illegible] dezer dagen het zonderling en den smallen handel b[illegible] nadeelend verschijnsel voorgedaan, dat zijden, wi[illegible] en geruite jassen 100% in prijs gedaald zijn, misschie[illegible] omdat daar algemeen is ingezien, dat de dragt die[illegible] ligte kleedingstukken oneigenaardig en schadelijk is voo[illegible] de gezondheid in deze heete gewesten.

— Naar wij vernemen heeft het Z. M. den Konin[illegible] behaagd, Zijne Excellentie den Luitenant Generaal [illegible] V. A. ridder de Steurs, H. D. adjudant in buitengе[illegible]wone dienst en commandant van het Indisch leger [illegible] benoemen tot Grootkruis der Orde van de Eikenkroo[illegible]

— Op gisteren ontstond er brand in het Chinesch[illegible] kamp alhier bij de Driebruggen op den weg naar Ank[illegible] in een gebouwd wordende bamboezen huisje, terw[illegible] men daaraan nog werkte. De aanleiding tot dien bra[illegible] is onbekend en spoedig toegeschoten hulp bluschte de[illegible]zelven weldra, zoodat de schade niet groot is te noe[illegible]men.

— Wij ontvingen van Muntok, dd. 20 November, [illegible] volgende berigten:

Gedurende den loop der maand October jl., hebb[illegible] vele rooverspraauwen de kusten van Banka onveilig g[illegible]maakt. Volgens de ontvangen berigten zijn eenige ha[illegible]delsvaartuigen door de roovers geheel uitgeplunder[illegible] Men heeft opgemerkt, dat die praauwen zich gewoo[illegible]lijk in dezen tijd van het jaar alhier vertoonen [illegible] waarschijnlijk van Linga afkomstig zijn.

— De Ned. Ind. bark *Fatool Barie*, bestemd [illegible] eene lading rijst naar Banka over te brengen, is, in [illegible] begin dezer maand, nabij de kust van Pankal Pina[illegible] op een steenen bank vastgeraakt. Ten einde dat v[illegible]

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 26 November 1856, No. 95.

tuig voor een geheelen ondergang te behoeden, zijn omstreeks 1000 zakken rijst en 30 ton olie over boord geworpen, ten gevolge waarvan hetzelve weder vlot werd.

Volgens verklaring van den gezagvoerder komt de bewuste bank niet op de kaarten voor.

— Na een ruim tweejarig verblijf alhier, vertrekt de officier van gezondheid der 1ste klasse J. J. Lindgreen, wegens overplaatsing, met de eerst voorkomende gelegenheid naar Java.

Hoewel hierdoor voorzeker wordt voldaan aan het verlangen van den heer Lindgreen, om voortaan in een aangenamer oord werkzaam te zijn, zoo doet het echter aan de meesten van Muntok's ingezetenen leed, iemand te moeten zien vertrekken, die gedurende zijn aanwezen alhier, zoo veel heeft bijgedragen tot het onderling gezellig verkeer op deze plaats. Hij is iemand, die, niet lettende op rang en stand, aan een ieder belangeloos de behulpzame hand biedt, waar hij slechts kan.

Dat het hem en zijn gezin op zijne nieuwe standplaats in allen deele voortdurend moge welgaan, is voorzeker de wensch van allen, die hem alhier in zijne handelingen hebben gekend.

In den Zuid Afrikaan van 2 October vinden wij het volgende:

De *Sara Lydia*. De laatste verkooping van de lading van dit afgekeurde vaartuig werd gisteren door den heer J. de Villiers gehouden. Deze verkoopingen hebben te zamen bijna pdst. 14.000 opgebragt. De romp werd ook verkocht voor 715 pdst. en het scheeps proviand en toebehooren voor 1700 pdst., eene opbrengst, welke, onder de omstandigheden en den aangeslagen toestand der lading, ten hoogste voldoende is voor alle belanghebbenden. *P. E. Telegraph*, 24 *September*.

De *Sraits Guardian* van den 15den November behelst de volgende bijzonderheden nopens het bombardement van Canton door de Engelsche zeemagt, ten gevolge van de weigering der Chinesche autoriteiten om voldoening te geven voor een brutale aanranding van een vaartuig onder Engelsche vlag, waarvan zij de bemanning vermoord hadden. Het schijnt uit al de berigten te blijken dat de Cantonsche mandarijnen eene lorcha onder Engelsche vlag vermeesterd en de equipage onthoofd hebben. Onverwijld werd door den consul eene opheldering gevraagd, waarop niet werd geantwoord. Hierop werd door commodore Elliott van H. M. schip *Sibylle*, eene Mandarijn-jonk in beslag genomen en naar Hongkong opgebragt, om onverwijld voldoening te eischen. Het schijnt dat de uitkijk zoo slecht was dat het aan deze jonk gelukte in den nacht te ontsnappen. Men had aan de Chinesche autoriteiten acht en veertig uren toegestaan om aan de aanmaning van den consul te voldoen Bij niet-voldoening zou de stad zonder verder uitstel bestormd en gebombardeerd worden.

Hierop zond Yep, de Gouverneur-Generaal van de beide Kwangs, twaalf man naar het Britsche Consulaat, die gezegd werden aan boord van de lorcha *Arrow* gevat te zijn. De *Friend of China* zegt dat de identiteit van deze gevangenen door den gezagvoerder van de lorcha erkend werd; de *Hongkong Register* zegt in tegendeel dat zij niet dezelfde personen waren, maar een dozijn boosdoeners welke men uit de gevangenis genomen had. Hoe dit zij, zooveel is zeker dat op den 23 October de operatien begonnen zijn met de vermeestering der beide forten Barrier en Blenheim, door de stoomers *Sampson* en *Barracouta*, waarbij zonder verlies van onze zijde twaalf chinezen werden gedood.

Berigten van den 31 October behelsden het volgende:

»De Admiraal had het bombardement van Canton begonnen, welke stad op den 29sten in laaije vlam stond. Het laatste fort was ingenomen, en al de manschap welke ontbeerd kon worden van Hongkong naar het tooneel van vernieling gezonden. De vreemdelingen hadden de wijk genomen naar Whampoa, Hongkong en Macao.

Een extra nommer van de *Straits Times* bevestigt het bovenstaande, met bijvoeging van het volgende berigt van den 4den November:

»Commodore Elliott heeft de bestorming aangevoerd; de stad werd ingenomen, en de Britsche vlag op de Yaman van den Chineschen Gouverneur-Generaal geheschen. Wij hebben 3 of 4 dooden en 6 gewonden.

»De Britsche magt blijft in het bezit van de stad, en wacht slecht naar de aankomst van de mariniers van de *Nankin* om het werk van vernieling te voltooijen. De Chinesche Gouverneur Generaal was naar het binnenland gevlugt.»

(*Jav. Cour.*)

Samarang, 22 Nov. In de dessa Singon Padol, district Singen Lor, werd, op den 14den dezer. een tienjarige Javaansche jongen door den bliksem getroffen en gedood.

(*Sam. Cour.*)

Soerabaya. Men berigt ons van het district Djengollo No. 3, dat, den 7 dezer, des morgens omstreeks 4 ure de inlander Bio van de gardoewacht in de dessa Soendotjoio huiswaarts keerende, door een onbekende met eenen lanssteek om het leven is gebragt.

— Den 2den dezer, ging de javaansche vrouw Bok Samiedin, uit de dessa Djoewangen (district Djaba Kotta), naar de passar, volgens, verklaring harer familie, om vruchten in de koopen. Zij kwam evenwel niet terug. Des anderen daags werd haar lijk drijvende in de groote rivier nabij Podjok gevonden.

— Den 5den dezer, is, in de dessa Tjandie, district Djengollo No. 1, een javaansch kind, van omstreeks 6 jarigen ouderdom, met name Saliedin, in een waterput gevallen en daarin verdronken.

— Den 7den dezer, heeft men, uit de rivier in de dessa Sambieroto (district Djengollo No. 4, het lijk opgevischt van eene onbekende javaansche vrouw, hetwelk reeds tot ontbinding was overgegaan.

(*Oostpost.*)

Passaroean. Gedurende de afgeloopene maand October jl., zijn, in de Residentie Pasoeroean, gedood: 1 tijger, 81 wilde zwijnen, 2177 eekhorens en 182 muizen of ratten,

(*Soer. N. en Ad.*)

Aankomst der Mail.

In den namiddag van den 23 dezer, kwam de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Prins*, van Singapore met de mail ter reede alhier aan. De tijdingen uit Europa loopen tot den 10 Octeber. De belangrijksten deelen wij hieronder volgend mede.

EUROPEESCH OVERZIGT.

De napelsche kwestie, die sedert geruimen tijd dobberende is gebleven, is eindelijk op het punt eene ernstige wending te nemen. Nadat deze aangelegenheid op het parijsche congres aanhangig is gemaakt, hebben Engeland en Frankrijk zich uitsluitend van de taak gekweten, koning Ferdinand te bewegen verandering in zijn staatsbestuur te brengen. Zij toonden in eene nota de noodzakelijkheid daarvan aan èn voor de rust van zijn land èn voor die van het overige Italie, en mitsdien van geheel Europa. De koning, zich beroepende op zijn regt, om als onafhankelijk souverein zijne binnenlandsche aangelegenheden te besturen, gelijk hij dit voor zijn land dienstig oordeelt, heeft daarop geantwoord op eene wijze en op een toon, die geenszins kunnen strekken, om beide mogendheden gunstig voor hem te stemmen. Wij hebben reeds vroeger dit antwoord zakelijk medegedeeld. Het schijnt echter, dat koning Ferdinand, beducht voor de gevolgen, niet van zijn regeringsbestuur, maar van de bewoordingen, waarin dit antwoord vervat was, terstond na de afzending daarvan, op raad van Oostenrijk, een tweede antwoord heeft gegeven, waarin een verzoenender toon aangeslagen is en zelfs verzocht wordt, dat, zoo in het eerste antwoord eenige woorden mogten voorkomen, die als kwetsend zouden kunnen worden beschouwd, die als niet geschreven te beschouwen. Omtrent het voornaamste punt echter, de invoering van een milder regeringsbestuur en het verleenen eener amnestie aan de staatkundige veroordeelden, is het tweede antwoord evenmin voldoende als het eerste. Het liet zich dus aanzien, dat Frankrijk en Engeland tot andere stappen de toevlugt zouden nemen, nu ook hunne waardigheid in de zaak betrokken was; het was alleen nog de vraag, waartoe die stappen zich zouden bepalen, hetzij tot het doen van nadere vertoogen of het terugroepen der gezanten, demonstratiën van bloot zedelijken aard, dan wel tot het nemen van ernstiger maatregelen, zoo als het zenden van een escader naar de baai van Napels, eene handeling, die meer het karacter van dwang heeft. Er bestaat thans dienaangaande bijna geen twijfel meer; het zenden van een escader zal wel het gevolg zijn, waarbij men dan tevens een ultimatum tot den koning zal rigten. Reeds moeten twee engelsche oorlogschepen zijn uitgeloopen, om zich naar Napels te begeven, terwijl een fransch escader te Toulon gereed ligt en aldaar op een bevel tot uitzeilen wacht. Nog immer echter schijnt men van den kant van Frankrijk te dralen. Of dit toe te schrijven is aan de vrees voor de gevolgen van dien maatregel, is niet juist bekend; welligt wilde de fransche regering eerst het resultaat afwachtten van de zending van den heer Hubner, oostenrijksch gezant te Parijs, naar Napels, die, naar men algemeen zegt, in last had koning Ferdinand, uit naam zijns keizers, tot toegevendheid te bewegen, en thans reeds van zijne zending teruggekeerd is. Van den uitslag dier zending is evenwel tot hiertoe nog niets uitgelekt, en in die onzekerheid is men zelfs reeds zooverre gegaan van te beweren, dat een oostenrijksch escader zich bij dat van Engeland en Frankrijk zou voegen, ten einde gezamenlijk op te treden ten gunste der verlangde hervormingen. Wij maken van dit berigt gewag om zulk een hoofdpunt niet onvermeld te laten, doch kunnen niet nalaten er bij te voegen, dat het, onzes bedunkens, weinig geloof verdient. Mogt het zich echter bevestigen, dan is deze demonstratie van Oostenrijk blijkbaar meer in het voordeel van koning Ferdinand dan in zijn nadeel. Het springt toch als van zelf in het oog, dat hij van Oostenrijk niet veel te duchten heeft; beide hebben dezelfde belangen in Italie, het behoud van het status quo, zoodat een oostenrijksch escader, vereenigd met dat der westersche mogendheden, naar het schijnt, veeleer de taak heeft om toe te zien, dat de laatsten, of liever Engeland niet te ver gaat, dan dwangmaatregelen jegens koning Ferdinand te bezigen, en wie weet of het escader van Frankrijk ook niet den heimelijken last heeft, de voortvarendheid der Engelschen tot bedaren te brengen.

Meer geloof dan de medewerking van Oostenrijk [zij die dan ook slechts in naam] verdient die van Sardinie, waarvan insgelijks gesproken is. Sardinie zou zich namelijk op zijne hoedanigheid als italiaansche mogendheid beroepen, om aan zulk eene expeditie deel te nemen. Op zich zelf beschouwd kunnen wij dit gaarne gelooven. Victor Emanuel is de kampioen van het liberalisme in Italië. Maar ook hier doet zich een regtmatige twijfel voor; men kan toch met regt vragen, of Frankrijk en Engeland de medewerking van Sardinie hier zullen aannemen, nu men zijne materieele hulp niet noodig heeft; men zal inzien, dat hierdoor welligt de weg gebaand zou worden tot nieuwe verwikkelingen met betrekking tot Oostenrijk, want de bladen mogen zeggen wat zij willen, het is niet denkbaar, dat Frankrijk en Engeland het eens zijn nopens de italiaansche kwestie; beider politiek loopt te zeer uiteen; en al ware het dat zij eenstemmig dachten nopens het doel, dan kan dit nog geenszins het geval zijn nopens de middelen.

Wie weet echter of de verschijning van een staatstuk van de russische kanselarij aan veler berekeningen niet den bodem kan inslaan. Met dit document hebben wij voor eenige dagen kennis gemaakt. Het is eene circulaire van prins Gortschakoff aan Ruslands diplomatieke agenten bij de vreemde hoven, waarin, behalve op het onhoudbare van eene langere bezetting van Griekenland, op de inconsequentie gewezen wordt, waaraan de westersche mogendheden zich zouden schuldig maken, indien zij tot eene interventie in de Napelsche aangelegenheden overgingen. Tegen Rusland toch heeft men een hardnekkigen oorlog gevoerd, om het beginsel van non-interventie in de binnenlandsche aangelegenheden eener andere mogendheid te handhaven, een beginsel, dat eigenlijk ook dat van Rusland is; doch wat is eene inmenging in de napelsche zaken anders dan eene verzaking van dit beginsel? Als onafhankelijk souverein heeft koning Ferdinand allezins het regt, zijn rijk te besturen, zoo als hij dit goedvindt. Dit is de zakelijke inhoud der circulaire, terwijl aan het slot eenige niet onbelangrijke wenken voorkomen.

Hoe het echter zij, eenige hervormingen in Napels zullen zeker het gevolg zijn van Engelands en Frankrijks stappen. Koning Ferdinand, hoe weinig daartoe ook gezind, zal inzien, dat hij een gevaarlijk spel speelt, wanneer hij langer aan zijne hardnekkigheid den teugel viert en zijne inquisitoriale binnenlandsche policie de despotieke magt laat, welke zij met vernietiging van alle burgerlijke vrijheid, tot dus verre uitoefent. Hij zal toegeven als hij gedwongen wordt, en, meer bedacht op de handhaving van zijne eer als souverein vorst, dan op de liefde zijns volks, zal hij ten slotte verklaren, dat hij alleen gezwicht heeft voor de overmagt. Of echter zulk eene wijze van handhaving zijner eer waarlijk eervol is, kunnen wij alles behalve toestemmend beantwoorden. Wij zien die veeleer in handelingen, welke dwangmaatregelen als de bovengenoemde overbodig maken.

De gemengde commissie tot regeling der grensscheiding in Bessarabië is met haren arbeid reeds ver gevorderd. Nog immer zijn evenwel de beide kwestiën omtrent Bolgrad en het Slangeneiland onbeslist. Men weet, dat nopens het eerste Rusland zich beroept op de letterlijke opvatting van het tractaat, dat ten zijnen gunste luidt, terwijl de andere mogendheden zich op den geest van dit tractaat beroepen, als meer afdoende dan de op het congres door Rusland overgelegde kaarten, die onjuist waren. Het Slangen-eiland blijft bij voortduring bezet door eene russische en turksche post. Wanneer men op de bepalingen nopens de bevrijding van den Donau let, dan is het niet twijfelachtig, of Rusland kan daarop geen aanspraak maken, daar het tot de eilanden behoort van den Beneden Donau, in wier bezit het wel is waar gekomen is krachtens het tractaat van Adrianopel; doch, zoo als men weet, is dit tractaat zelf door den parijschen vrede vernietigd. Beide kwestiën zullen dus door de parijsche conferentie, die het werk der commissie voor de Vorstendommen en voor de grensscheiding voltooijen zal, uit den weg geruimd moeten worden. Middelerwijl houdt Engeland, met het oog op Ruslands aanspraken op het Slangen-eiland, zijn escader in de Zwarte Zee, en laat Oostenrijk zijne bezettingstroepen in de Vorstendommen.

Moeijelijk is het lot te voorspellen dier Vorstendommen ten aanzien hunner vereeniging. De Porte ijvert daarentegen ten sterkste. Dit kan trouwens niemand bevreemden, als men op hare belangen let, die geenszins bevorderd worden, wanneer een staat, waarover zij suzeraine regten voert, door eenheid krachtig gemaakt wordt. Zij is te dien aanzien consequent, en hare inzigten zijn reeds op het parijsche congres blootgelegd. Doch meer bevreemdend is bij den eersten oogopslag de houding van Engeland, dat in den beginne met Frankrijk ééne lijn trok voor eene vereeniging, maar thans daarvan bepaald schijnt teruggekomen te zijn. De sleutel voor dezen omkeer kan alleen in den ijver gezocht worden van lord Redcliffe te Constantinopel, die met de Porte eene transactie moet gesloten hebben, waarbij de wederkeerige concessiën gedaan zijn, dat Engeland Turkye's wenschen nopens de scheiding van Moldavië en Wallachye krachtig zou ondersteunen, en dat Turkye zijne toestemming zou weigeren aan de doorgraving van de landengte van Suez, welk ontwerp voor Engeland een schrikbeeld is, uit vrees dat zijn handelsweg naar Indië daardoor open en algemeen zal worden. Ook hier zullen dus nadere gebeurtenissen den definitiven uitslag aantoonen. Ondertusschen blijft de onderkoning van Egypte, hoewel een vassaal van Turkye, in overeenstemming met Frankrijk, de krachtdadigste pogingen aanwenden, om die doorgraving te bewerkstelligen, terwijl met de voorloopige werkzaamheden in Egypte reeds ijverig een begin gemaakt is.

De afgeloopene maand heeft eenige belangrijke maatregelen in Spanje, die tot dusverre min of meer onzeker waren, doen kennen. De constituerende cortes zijn ontbonden; de constitutie van 1845 is weder in leven geroepen, met toevoeging van eene additionneele acte, en de verkoop der geestelijke goederen, die een deel uitmaakte van de wet tot desamortisatie, geschorst. Ziedaar zaken van hoogst belangrijken aard. In het rapport aan de koningin, dat het besluit tot ontbinding der cortes voorafgaat, wordt onder anderen de noodzakelijkheid van dien maatregel aangetoond door de verklaring, dat dit ligchaam het doel geheel en al miskend heeft, dat het voor oogen moest hebben; en waarlijk, met het oog op de daarna gevolgde nietig verklaring harer constitutie, was hare ontbinding misschien wel de consequentste handeling, waartoe O'Donnell zich immer heeft geleend. Wat nu die constitutie betreft, behoeft het wel niet gezegd te worden, dat zij weinig genade vond bij het ministerie; de elementen van duurzaamheid worden er aan ontzegd, als zijnde het werk van de kortstondige parlementaire zegepralen, beurtelings door de meest tegenstrijdige partijen op elkander behaald, en over het geheel slechts de vrucht van haren ziekelijken oorsprong, die aan Spanje geene staatsregeling vermogt te geven, bestemd om het geluk der natie te bevorderen. Na deze uiteenzetting treden de ministers in eene beoordeeling der verschillende constitutiën, welke Spanje sedert 1812 bekomen heeft, om daaruit eene keuze te doen, en wordt die van 1845 als de meest gepaste beschouwd, terwijl wat daaraan mogt ontbreken, door eene additionneele acte aangevuld wordt, die aan de goedkeuring der nieuwe cortes zal worden onderworpen, zonder dat die goedkeuring noodig is

voor de constitutie van 1845, welke reeds dadelijk in werking trad.

De additionneele acte bepaalt onder anderen, dat de drukpersovertredingen tot de bevoegdheid eener jury zullen behooren; dat de Cortes minstens vier maanden in het jaar moeten bijeen zijn; dat er een staatsraad zijn zal; dat nieuwe provinciale en gemeentelijke verkiezingen zullen plaats hebben, terwijl de weder instelling van een senaat van zelf voortvloeit uit de weder invoering der constitutie van 1845.

De senaat zal voor de eerste maal uit 140 leden bestaan, door de koningin voor hun leven te benoemen uit de aanzienlijken in den lande, tot de kerk en den staat behoorende; later zal dit getal vermeerderd kunnen worden, doch de vermeerdering zal niet mogen geschieden dan tijdens de zitting der wetgevende magt. Deze maatregel heeft de strekking om de regering meer omzigtig te werk te doen gaan door de soort van zedelijke contrôle, die als dan over hare keuze en over het aantal benoemingen uitgeoefend zal worden. Overigens zullen de nieuwe Cortes niet eer dan in Februarij bijeen komen

De vroeger reeds min of meer als zeker gemelde vereffening van het geschil tusschen Engeland en de Vereenigde Staten, betreffende Centraal Amerika, is thans bevestigd door de mededeeling van den vertegenwoordiger van Honduras in een Engelsch dagblad, welke vertegenwoordiger bij de onderhandelingen tusschen lord Clarendon en den heer Dallas toegelaten werd, om te gemakkelijker tot eene vereffening te geraken. Bij deze nieuwe overeenkomst staat Engeland het eiland Ruatan, Bonaca, enz., ook Baai-eilanden genoemd, af en worden deze met eene groote mate van zelfstandigheid, weder onder de souvereine regten van Honduras geplaatst, terwijl Engeland insgelijks afstand zal doen van het protectoraat over het Mosquito gebied. Honduras verbindt zich daarentegen van zijnen kant, om den weg tusschen beide oceanen onvoorwaardelijk voor het vrije handelsverkeer van alle natien open te stellen. Alzoo is een geschil geëindigd, dat door velen met bezorgdheid werd beschouwd; dat, indien het tot eene uitbarsting tusschen de twee grootste handeldrijvende staten van de oude en nieuwe wereld ware gekomen, tot veel betreurenswaardiger gevolgen kon geleid hebben, dan de oorlog met Rusland, en dat door Engeland met eene gematigdheid is behandeld, waaraan het niet gewoon is en waartoe de vrees voor het verval, of liever de kwijning van zijne katoen-industrie, ontegenzeggelijk veel heeft bijgedragen. Niet ten onregte heeft men de opmerking gemaakt, dat het thans de eerste maal is, dat Groot-Brittannie afstand doet van eenig grondgebied, waartoe het nog niet gedwongen was.

Te Kopenhagen hebben alle ministers, op een na, de heer von Scheele, hun ontslag ingediend en het is tot dus verre aan dezen laatsten nog niet mogen gelukken, een ander ministerie bijeen te brengen. Het is de ultra-Deensche politiek van den heer von Scheele, waarmede de overige ministers zich niet konden vereenigen, welke aanleiding tot deze aftreding heeft gegeven.

Eene plegtige gebeurtenis heeft, in de afgeloopene maand, plaats gehad te Moscou, de aloude hoofdstad des Russischen rijks, namelijk de krooning des czaars, welke plegtigheid nog steeds door den oorlog uitgesteld was geworden. De pracht en luister, daarbij ten toon gespreid, waren allerschitterendst, zoowel door de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden als door het Russische hof en het volk. De czaar heeft bij deze gelegenheid een manifest uitgevaardigd, waarbij o. a. talrijke genadeblijken worden verleend, aan de verschillende provincien aan de kust, die het meest door den oorlog geleden hebben, gedurende vier jaren vrijstelling van de militaire dienst toegestaan wordt, welke gunst zich ook tot Polen uitstrekt, de Israëlieten van de bijzondere lasten der recrutering ontheven en groote sommen aan boeten en belastingen kwijtgescholden worden. Na de rampen des oorlogs, die Ruslands ingezetenen met eene gewilligheid gedragen hebben, welke van de grootste liefde voor hunnen vorst getuigde, na al de opofferingen, die zij zich hebben getroost, is aan den eenen kant eene verligting van lasten, een regt, waarop de billijkheid aanspraak maken kon; aan den anderen kant echter is ook het milde der door den czaar genomen beschikkingen niet te ontkennen, daar zij van eene menschlievendheid en een goed begrip van zijn tijd getuigen, die ook voor de toekomst gunstige verwachtingen geven van de hervormingen, waaraan dat onmetelijke rijk nog zoo zeer behoefte heeft. Het is te wenschen, dat de thans herstelde vrede daartoe een dubbelen spoorslag moge geven. Wat althans het materieele welzijn der natie betreft, is het zeker dat het 's keizers ernstige wensch is, dit zooveel mogelijk te bevorderen. Talrijke spoorwegen zullen, binnen een betrekklijk niet ver meer verwijderd tijdperk, een net over het Russische rijk vormen, waardoor het spoedig verkeer met het Buitenland, thans eene eerste voorwaarde voor algemeene welvaart, mogelijk zal zijn.

Aan gene zijde des oceaans bleef de strijd omtrent de slavernij zich niet alleen tot den staat Kansas bepalen, maar openbaarde zich ook met eene zeldzame hardnekkigheid op parlementair gebied. Na eene zitting van acht maanden, zou het congres der Unie eindelijk ook over het budget stemmen. Daar dit ligchaam, in tegenoverstelling van den senaat, tegen de uitbreiding der slavernij is, nam het deze gelegenheid te baat, om den president te nopen in de zaken van Kansas niet tusschen beiden te komen ten gunste der slavernij, welke rigting zijne politiek onmiskenbaar toegedaan is. Na verscheidene schermutselingen omtrent de andere hoofdstukken van het budget, nam het congres ook het budget voor het leger aan, doch met de beperkende clausule, dat de regering de gelden niet mogt bezigen om zich in de zaken van Kansas te mengen. De senaat weigerde dit hoofdstuk aan te nemen met dit amendement. Hierop ging het terug naar het congres, doch ook dit ligchaam wilde niet zwichten en weigerde het zonder dit amendement, terwijl eene poging, om door eene commissie uit de beide huizen eene toenadering tot stand te brengen, vruchteloos gebleven is. Zoo stonden de zaken op den 18 Augustus, den dag voor de sluiting der zitting bestemd, en terwijl het congres nog bezig was te beraadslagen, sloeg het twaalf ure, en hiermede was de gewone zitting ten einde. Waarlijk een vreemd schouwspel, de uitvoerende magt, nadat de beide takken der wetgevende magt uiteengegaan zijn, zonder de middelen te laten om in de loopende dienst te voorzien! In elk anderen constitutionneelen staat zou eene ontbinding der kamer hiervan het gevolg geweest zijn; maar in de groote Unie, waar niet alleen de senaat en het congres, doch ook de president door het volk verkozen wordt (de meer indirecte keuze doet hier niets ter zake) is de verhouding geheel anders. Intusschen konden de zaken zoo niet blijven; de president der republiek vaardigde, onmiddelijk na de sluiting der zitting, eene proclamatie uit, waarbij de leden tot eene buitengewone zitting opgeroepen werden op den 21 Augustus. In dezen maatregel vonden velen eene groote grief jegens den president; doch deze kon in de gegevene omstandigheden blijkbaar niet anders handelen, en men verwarde de grief jegens zijne rigting in de belangrijke kwestie der slavernij, met een maatregel, die thans noodzakelijk geworden was. Nog kon men het na de opening der buitengewone zitting niet eens worden; de partijen stonden zoo scherp mogelijk tegen elkander over; het congres en de senaat hielden beiden zich streng aan hunne eerste beslissing. Vooral was de verbolgenheid in den senaat groot. Velen wilden zelfs de buitengewone zitting liever tot in Maart laten voortduren dan aan den anderen tak der wetgevende magt toegeven. Middelerwijl was een besluit der regering verschenen, waarbij, wegens gebrek aan de noodige fondsen, een aantal werklieden op 's lands arsenalen werden ontslagen. Of dit werkte dan wel of men over het algemeen voor de gevolgen beducht was, is niet te zeggen; doch zooveel is zeker, dat het congres eindelijk toegaf en het budget voor oorlog zonder de beperkende clausule aannam.

Nu had de president de handen ruim. Hij nam dan ook onmiddelijk maatregelen, om in Kansas tusschen beiden te komen. Aan den gouverneur van dien staat werden instructiën gezonden om het territoriale bestuur (dat ten gunste der slavernij is) te herstellen, terwijl generaal Smith belast werd, om door behulp der gewapende magt dit besluit ten uitvoer te brengen, ten welken einde de gouverneurs van Kentucky en Illinois aanzegging hebben bekomen, om daartoe een contingent van troepen te leveren, terwijl eene divisie onder den generaal Richardson, bij het afzenden der laatste berigten, reeds strijdvaardig was.

Uit een en ander kan men zien, tot welk eene hoogte de slavenkwestie in Kansas gekommen is, en nog meer kan men dit, wanneer men de berigten leest van de onophoudelijke gevechten tusschen de abolitionnisten en hunne tegenstanders in dien staat, gevechten veel bloediger dan de parlementaire strijd in de beide Huizen. Er heerscht eene verbittering tusschen beide partijen, die meer doet denken aan een nationalen vijand, die de Unie met eene slooping bedreigt, dan aan eene binnenlandsche kwestie. Doch wie weet waartoe deze nog leiden kan; althans hoort men nu reeds niet zelden de kreet uit het Zuiden opgaan, dat het zich van de Unie moet losscheuren, indien het zijne zaak niet ziet zegevieren. Ten slotte zij nog gezegd, dat in eenige der laatste gevechten de abolitionnisten de overwinning op hunne tegenstanders behaald hebben. Overigens is het geluk tot dusverre meer op de zijde der laatsten geweest.

Aan het veiligheids-committé te San Francisco zou een einde gemaakt worden door de bemoeijingen der bondsregering, welke reeds hare instructiën had gezonden, om den gewonen of wettelijken gang van zaken aldaar te herstellen. Voor dat echter de uitvoering der instructiën noodig was geworden, heeft het committé zich zelf ontbonden. In hoeverre het heilzame vruchten gedragen heeft, of voortaan doodslag, geweld, misbruiken bij alle takken van bestuur enz. er als het ware minder aan de orde van den dag zullen zijn, zal de toekomst leeren.

De toestand van Walker heeft zich in de afgeloopene maand niet verbeterd, maar is daarentegen nog hagchelijker geworden. De ligue der republieken, die Nicaragua omringen, schijnt vaster dan immer, terwijl de aanhang van Rivas toeneemt. Ondertusschen wekt het bevreemding, dat men tot dusverre nog niets vernomen heeft omtrent de operatiën dier ligue tegen hem.

Laatste Berigten.

NEDERLAND.

Den 3den October zijn te Rotterdam aangekomen een kapitein en twee luitenants, om aldaar in ontvangst te nemen, 250 manschappen van het Eng. vreemdenlegioen, in Engeland aangeworven voor de dienst van Neêrlands Indië. Behalve deze, zijn er reeds te Rotterdam een honderdtal aangekomen, die zich mede voor de dienst in O. I. geëngageerd hebben, en slechts wachten tot dat de ruime uitkeering van *f* 360 zal zijn opgemaakt, om de reis naar Harderwijk aan te nemen; enkele dezer manschappen zijn dan ook reeds gearriveerd,

's Gravenhage, 4 October. Z. K. H. prins Frederik, zal zich, met een Ned. stoomschip, uit de haven van Kroonstadt naar Berlijn begeven, van waar HD. den 17 dezer in de residentie wordt verwacht.

— Daar de afdeelingen van de tweede kamer der staten-generaal eerstdaags met het onderzoek van de ontwerpen van wet, uitmakende de staatsbegrooting voor den jare 1857 aanvangen, zoo verwacht men, dat de kamer vooreerst niet dikwerf openbare zittingen zal houden.

Maastricht, 2 October, In den morgen van den 1 dezer, heeft de opening van den spoorweg van Maastricht naar Hasselt plaats gehad. Te Hasselt, heeft men deze toch zoo belangrijke gebeurtenis, zich zoo weinig aangetrokken, alsof de spoorweg al 100 jaar bestond; eene derwaarts gestoomde Harmonie, liet men spelen, zooveel haar dit lustte. De met den eersten trein afgekomene commissien, vonden niemand om haar te ontvangen, en mogten zich verlustigen met dit spoedig beschouwde stedeke rond te wandelen. Te Maastricht daarentegen, prijkte het stadhuis met de Nederlandsche, Pruissische en Belgische vlaggen, een voorbeeld dat door onderscheidene particulieren werd nagevolgd. Dit gebouw, alsmede de parade-plaats, waren des avonds prachtig verlicht; de dag werd door een groot bal besloten, hetwelk door de societeit Momus ter gelegenheid van het feest en ter eere der overgekomene vreemdelingen, met hare gewone onbekrompenheid werd gegeven.

ENGELAND.

Londen, 4 October. De *Morning-Post* behelst weder een artikel over de Napolitaansche aangelegenheden, waarin wordt betoogd, dat het verleenen van eene constitutie, door koning Ferdinand aan zijn rijk, niet de minste waarde heeft, en dat 's konings dynastie alleen gered wordt, wanneer hij, bij de komst van de vloot der Westersche mogendheden, afstand doet van den troon.

Volgens de jongste berigten uit Noord-Amerika is de voorzitter van de ontbonden veiligheids-commissie te San Francisco, wegens hoog verraad, in hechtenis genomen.

Londen, 7 Oct. Sir George Grey heeft den 1sten dezer Balmoral verlaten.

— Volgens de *Observer* zal de heer Darling, tot nu toe gouverneur van New-Foundland, benoemd worden tot gouverneur van Jamaïca, in de plaats van sir Henry Barkly, die in dezelfde hoedanigheid naar Victoria in Australie is overgeplaatst.

— De baron Pennefather is dezer dagen overleden.

— Het schroefstoomschip *Oneida* is het eenige handelsvaartuig, dat de Krim-medaille erlangd heeft. De *Oneida* had namelijk voor Eupatoria de bemanning en het geschut van het fregat *Diamond*, dat wegens zijn te grooten diepgang den oever niet kon naderen, aan boord genomen en, na twee dagen vurens, de Russische strandbatterijen tot zwijgen gebragt.

— De eerste afdeeling der nieuwe kanonneerbooten, heeft bevel ontvangen zich voor de dienst op de kusten gereed te houden.

— Tot veler verwondering heeft de bank heden haar disconto voor wissels op 2 maanden op 6 pCt. en voor die op langeren tijd op 7 pCt. verhoogd; een bewijs zegt de *Globe*, dat de verhooging van 4½ op 5 pCt. van geene genoegzame werking is geweest. In dezelfde maand van het vorige jaar was het disconto even hoog.

— Volgens de *Daily News* zal er, te beginnen met de volgende maand, eene maandelijksche stoombootdienst tot stand komen tusschen Aden, Mauritius en Bourbon. Deze dienst zal in verband staan met de stoombooten, welke den 20sten van Southampton en den 26sten van Marseille vertrekken.

— Voor het eiland Gothland strandde voor eenige dagen het oudste koopvaardijschip van Engeland, de *Liberty & Property*, dat reeds sedert 1750 zee bouwde.

— In eene correspondentie uit Napels, in den *Times*, wordt onder anderen gezegd, dat zich aldaar twee Fransche officieren bevonden hebben, om de openbare meening in het belang van Murat te polsen, doch dat zij geene sympathie hebben gevonden.

FRANKRIJK.

Volgens sommige Belgische bladen, waren, in den avond van 1 October en ook nog den volgenden dag, te Antwerpen verontrustende geruchten uit Parijs in omloop. Men zeide niets minder dan dat daar een opstand uitgebroken was. Dezelfde geruchten moeten ook te Brussel geloopen hebben. Genoemde bladen laten er echter op volgen, dat alle mededeelingen uit Parijs regt geven deze geruchten tegen te spreken, hoewel het niet te ontkennen is, dat in den laatsten tijd te Parijs vele inhechtenisnemingen hebben plaats gehad, zoowel onder de militairen als onder de burgers; dat herhaaldelijk oproerige placcaten zijn aangeplakt en dat in het algemeen te Parijs veel ontevredenheid heerscht wegens de duurte van de woningen en der levensmiddelen. Ten slotte maakt men de aanmerking, dat de langdurige afwezigheid des keizers, die te regt of te onregte aan eene ernstige ongesteldheid (geestverbijstering) wordt toegeschreven, veel voedsel heeft gegeven aan deze ontevredenheid.

Ook de Parijsche correspondent van de *Indépendance Belge* spreekt van eene kleine beweging, die sedert dagen in de faubourgs zou zijn opgemerkt, veroorzaakt door de tegenwoordige moeijelijkheid voor velen, om in hunne materieele behoeften te voorzien; de correspondent voegt er echter bij, dat deze beweging bedaard was. Hetgeen eenig gewigt aan die geruchten bijzet, is, dat het aantal personen, die in den laatsten tijd te Parijs gearresteerd zijn, volgens brieven uit die stad van 1 dezer, op bijna 1000 begroot wordt, terwijl daarin tevens een ongunstig licht wordt geworpen, op de geldelijke aangelegenheden aldaar en gezegd, dat de bank bijna geen specie heeft en den geheelen dag door personen belegerd is, die hunne banknooten willen inwisselen, zoodat er sprake zou wezen van aan de banknooten een gedwongen koers te geven. Men voegt er bij, dat de ontvangers in de provincien de vrees hebben te kennen gegeven, dat het, in den op handen zijnde winter, bijna onmogelijk zal zijn, de helft van de belastingen te innen.

Volgens latere berigten hebben er ook nu nog voortdurend arrestatiën plaats, welke door de dagbladen worden toegeschreven aan woelingen, veroorzaakt door de duurte der levensmiddelen. Het gerucht van een gedwongen koers der bankbilletten, vindt men mede herhaald, met bijvoeging van nog andere maatregelen, als: eene vermeerdering van het kapitaal der bank, de verpligting daarentegen van den kant van deze om het disconto te verlagen; de creatie van bankbilletten van een minder bedrag dan thans in omloop zijn, eene onophoudelijke aanmunting van goud geld, enz., en van een aantal anderen.

Hierbij dient men echter in het oog te houden, dat eene financiëele crisis zich niet alleen te Parijs doet gevoelen, maar ook in de voornaamste steden van Europa. De tegenwoordige staat der commerciëele en financiëele betrekkingen tusschen de hoofdsteden van Europa is van dien aard, dat er een soort van solidariteit tusschen haar bestaat, zoodat men van den een of anderen maatregel te Parijs wel geen afdoend redmiddel kan verwachten, bijaldien de elementen tot het doen ophouden der crisis niet ook in de andere hoofdsteden van ons werelddeel aanwezig zijn.

De keizer is overigens te St. Cloud teruggekeerd en heeft talrijke zittingen van den ministerraad gepresideerd. Wat daarin is verhandeld, weet men niet, doch men zegt, dat besloten zoude zijn, om den heer Magne de betrekking op te dragen van directeur der Fransche bank, als wanneer de heer Fould als minister van financiën zoude optreden. De Fransche minister van financiën heeft wijders een staat der schatkist openbaar gemaakt, en verzekert in den *Moniteur*, dat de toestand der schatkist minder zorgbarend is, dan een oppervlakkige beschouwing het aanvankelijk had doen vreezen.

Marseille, 4 October. Uit Toulon wordt gemeld, dat .. vertrek der Napelsche divisie uitgesteld is. De li..chepen *Bretagne* en *Algesiras*, de fregatten *Napo..* en *Ulm* blijven voorloopig in de haven.

..et de *Carmel* zijn tijdingen uit Constantinopel ont..ngen van 24 Sept. Met de Montenegrijnen is een ..penstilstand gesloten. Oostenrijksche officieren heb.. prins Danielo overgehaald, de vijandelijkheden te ..ken.

De Porte heeft aan onderscheidene consuls in Grie..nland, die in den laatsten oorlog gewikkeld waren, .. exequatur geweigerd.

Uit Varna wordt van een verschrikkelijken storm mel..ng gemaakt, die groote schade veroorzaakt heeft.

De volkstelling is te Constantinopel begonnen en een ..urgerlijke stand is er ingevoerd.

DUITSCHLAND.

Weenen, 4 October. De heer v. Hubner is alhier aangekomen en heeft reeds eene conferentie gehad met graaf Buol. De koning van Napels volhardt bij zijn tegenstand, om het ontslag van den heer Petrulla aan te nemen.

De aartshertog Albrecht is, in het kamp van Bisam..erg, door het omstorten van zijn rijtuig, ligtelijk ge..wetst.

De graaf von Leinigen is Woensdag te Cracau over..eden.

Nopens de Napelsche zaak is heden niets naders be..kend geworden. Alleen wordt bevestigd, dat het Fran..sche escader vooreerst nog niet vertrekt.

— De *Frankf. Postz.* meldt, dat de keizer en de keize..rin van Oostenrijk zich, den 7 dezer, naar Ischl zullen begeven en voorts een reisje naar Triest, Venetie en ..ilaan zullen doen, waar zij vrij lang zullen blijven.

— Het Deensche ministerie is weder voltallig, en wel in dier voege, dat de oude bestanddeelen, waaruit het was zamengesteld, weer vereenigd zijn, met uitzondering van den president van den raad, den heer Bang. Deze is afgetreden en wordt vervangen door den heer Andrae, welke bovendien met de portefeuille van buitenl. zaken belast is in de plaats van den heer von Scheele. Zekere heer Fenger belast zich met de portefeuille van financien, welke vroeger in handen van den heer Andrae was. De heer von Scheele behoudt alleen het ministerie van de beide hertogdommen, dat hij tot dusverre ad interim waarnam. Tot dusverre kennen wij deze zamenstelling nog maar door middel van den telegraaf.

NEDERLAND.

Den 7den September hebben de beide kamers der staten-generaal hunne zittingen hervat. De troonrede, waarmede de vergaderingen werden geopend, was van den volgenden inhoud:

Mijne Heeren!

»Sedert ik Uwe vorige zitting opende, is de oorlog tusschen onderscheidene staten gevoerd, tot Mijne blijdschap geëindigd, en ontkiemen reeds de weldadige vruchten des herstelden vredes.

»Mogten wij gedurende die moeijelijke omstandigheden met de andere Mogendheden betrekkingen van welwillendheid en goede gezindheid onderhouden, wij hebben alle reden om ons ook thans daarin te verheugen.

»De zee- en landmagt voldoen met eere aan hare roeping.

»Het blijft een voorwerp Mijner ernstige zorg aan het materieel der Marine, op doelmatige wijze de noodige uitbreiding te geven.

»Onze koloniën en bezittingen in andere werelddeelen genieten over het algemeen eene gewenschte rust. Zoowel zedelijke als stoffelijke ontwikkeling en vooruitgang zijn er zigtbaar.

»Te betreuren echter zijn de zware rampen, door welke eenige eilanden van den Molukschen Archipel zijn geteisterd. Mijne Regering tracht, ondersteund door de bijzondere liefdadigheid, de droevige gevolgen te lenigen.

»Hoezeer het vrije handelsverkeer met het rijk van Japan nog niet is verkregen, blijft nogtans het streven daarheen gerigt. Inmiddels heeft eene voorloopige overeenkomst onze oude betrekkingen met dat Rijk bevestigd, het verkeer onzer landgenooten aldaar vrijer gemaakt, en eene meer gepaste verhouding met dien Staat bevorderd.

»Het lot der slaven in de West-Indische koloniën wekt steeds Mijne levendige belangstelling. Er zijn maatregelen genomen om, tot voorbereiding van hunne, in den loop dezer zitting voor te dragen maatschappelijke hervorming, hunnen tegenwoordigen toestand te verbeteren.

»De inwendige gesteldheid des Vaderlands levert ruime stof op tot dankbaarheid.

»Met handel, scheepvaart, landbouw en onderscheidene takken van nijverheid gaat het naar wensch.

»De aanvankelijke berigten openen het uitzigt op eenen voordeeligen oogst.

»Mijne aandacht blijft gevestigd op alle werken, welke de veiligheid des lands en zijne welvaart kunnen verzekeren. De snellere middelen van gemeenschap, zoo weldadig voor buiten- en binnenlandschen handel en verkeer, mogen aan Nederland niet ontbreken. De ontwerpen van spoorwegen geven hoop op een uitgebreid net over het geheele vaderland. Die hoop worde niet teleur gesteld! Ik reken op uwe medewerking, om van Staatswege, de bijzondere ondernemingen, waar deze te kort schieten, te steunen.

»Dit zal niet behoeven te beletten, dat op nieuw, vermits de staat der geldmiddelen het toelaat, een wetsontwerp tot voortgezette delging van schuld aan Uwe overweging worde onderworpen.

»Ontwerpen van wet op de regterlijke organisatie, op de policie der spoorwegen en andere nieuwe wetsontwerpen, zullen, met onafgedaan geblevene, bij U ter tafel worden gebragt.

»Die tot regeling van de drie takken van openbaar onderwijs, zullen aan U gezamenlijk voorgelegd worden. Het verband, vereischt tusschen de deelen van een zamenhangend geheel, kan op die wijze beter worden bewaard.

»De zorg voor de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort, is eene der voorvaderlijke overleveringen van Mijn stamhuis. Zij heeft ook mij bewogen, alsnog naar middelen om te zien, ten einde de bezwaren van zeer velen tegen de ontworpene regeling van het volksonderwijs zoo veel mogelijk op te heffen.

»Ik wenschte met uwe hulp aan Nederland schoolinrigtingen te verzekeren, in welke het godsdienstig karacter der natie, sinds eeuwen door het Christendom gevormd en ontwikkeld, wordt geëerbiedigd, en tevens de eisch der wetenschap en het beginsel der volkséénheid worden gehuldigd.

»Het is mijn ernstig voornemen, in de ontwikkeling van de zedelijke kracht en de stoffelijke welvaart van het volk, welks geluk Mij zoo na aan het harte ligt, met vastheid voort te gaan.

»De blijken van liefde aan Mij en Mijn Huis zoo dikwerf gegeven, nu weder onlangs bij het belangwekkend herinneringsfeest, de eendragt en verbroedering, die er bij heerschten, zij zijn Mij ten waarborg, dat Ik in mijne poging tot vooruitgang in al wat goed en regt is, door het Volk en door U, zijne Vertegenwoordigers zal worden ondersteund, en dat geen tweespalt en verdeeldheid op onzen bodem wortel zullen schieten.

»Daartoe schenke de Almagtige God, op Onze pogingen, op Uwe beraadslagingen Zijnen onmisbaren zegen.

»Ik verklaar deze zitting der Staten-Generaal geopend.”

Na het houden van deze aanspraak, verlaat de Koning de vergaderzaal. De vereenigde zitting der Kamers wordt daarna gesloten. Z. M. keert naar Hoogstdeszelfs paleis terug.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven. 11 Sept. Vertrouwen, Pot, Batavia.
14. Cortgene, Rijken, Batavia.
15. Kosmopoliet, Bouten, Batavia.
21. Graaf Dirk III, Rotgans, Akyab.
24. Hoop van Capelle, Bok, Batavia.
25. Electra, Wegman, Alblasserwaard, von Lindern, Batavia.
29. H. Wellebrordus, de Boer, Tjilatjap.
30. Rotterdam, Vis, Vier Gezusters, van Veen qq, H. Liduina, Lommerse, Batavia.
Carolina, de Best, Aracan.
4 Oct. d'Elmina, Teengs, Corn. Wernard Eduard, Kleinhouwer, Batavia.
5. Lumina Elisabeth, Gersen, Rangoon.
Bulgerstyn, Maas, Akyab.
Hellevoetsluis. 16 Sept. Whampoa, Kramer, Elizabeth, Veenstra, Batavia.
20. Catharina, Adriaans, Akyab.
Texel. 15 Sept. Amerika, Zeeman, Batavia.
laatst van de Simonsbaai.
Louisa Kroonprinses van Zweden, van der Linden, Batavia.
16. Davo, Wijtenhorst, Batavia.
Salatiga, Bezier, Banjoewangie.
Nederwaard, Kwakkelstein, Colombo.
Cornelia en Henriette, Gollards, Aletta Augusta, Tinholt, Akyab.
17. Maria Elisabeth, Jonker, Batavia.
21. Esperance, Feijen, Rangoon.
27. Adm. Tromp, van Tubergen, Batavia.
28. Catharina Johanna, Tjebbes, Akyab.
30. Anna Digna, Ouman, Batavia.
1 Oct. Aspassia, Potts, Bassein.
2. Amsterdam, Wehdemeijer, Tjilatjap.
Svanoide, Boye, Rangoon.
4. Estafette, Rietveld, Batavia.
Vlissingen. 30 Sept. Pictura, Scholtens, Batavia.

Vertrokken.

Brouwershaven. 10 Sept. Zuid-Beveland, Boers, Batavia.
2 Oct. Eva Johanna, v. Bockhove, Hongkong.
Mary en Hillegonda, Prater, Delft, van Geelkerken, Bezoekie, van Bueren, Batavia.
Formosa, Krul, Australie (viâ Londen.)
2 Oct. Vlaardingen, v. Dusseldorp, Batavia.
6. Z. M. transportschip Merwede, komm. Sloos, Adriana Petronella, Brockx, Hollandia, Wap, Watergeus, Kramer, Hendrika Bartina, de Boer, Jannetje, Lupke, Ouwerkerk a/d. Amstel, Kramer, Batavier, Hock, Batavia (viâ Cardiff.)
Fop Smit, Hoefman, Australie (viâ Londen.)
Louise Jacoba Johanna, Draijer, Hongkong (viâ Cardiff.)
Brederode, Schoolwerth, Akyab (viâ Hartlepool.)
Johanna Cornelia, Nicolai, Calcutta.
Maria Anna, Verschuur, Rangoon.
Texel. 10 Sept. Anna Jantina, Siedenburg, Hongkong.
11. Elisabeth Anthonia, Jansen, Batavia.
14. Cornelia, Jaski, Batavia.
2 Oct. Factorij, Jansen Laurentius en Emilie, Knappert, Batavia.
Admiraal de Ruiter, Tjebbes, Padang.
Amazone, Abbink, Hongkong.
Vlissingen. 7 Sept. Maria Magdal., Willenbrink, Sydney.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis. 6 Oct. J. C. Schotel, van Beest Holle, Rangoon.
Texel. 7 Oct. Nederland, Huidekoper, Marg. Johanna, Rolufs, Batavia.

Vreemde Havens.

Aangekomen.

Londen. 18 Sept. Formosa, Krul, Rotterdam.
om voor Australie te laden.
29. Kijkduin, Oldendorp, Manilla.
2 Oct. Hebe, Kieviet, Calcutta.
Deal. 6 Oct. Beatrix, Verschoor, Canton.
Portsmouth. 4 Oct. Bezoekie, van Bueren, Rott. (n. Batavia.)
Plymouth. 23 Sept. Cornelia, Jaski, Amsterdam (n. Batavia.)
3 Oct. Wassenaar, Hofstee, Cardiff (n. Manilla.)
Sunderland. 3 Oct. Fanny, v. d. Meulen, Penang.
Hamburg. 18 Sept. Adelaide, Röning, Batavia.
Bremerhaven. 18 Sept. Leontine, Deetjen, Batavia.
24. Cecilia, Sören, Batavia.
30. Kepler, Wigman, Batavia.
Gothenburg. 23 Sept. Else, Kruse, Soerabaya.
Stockholm. 25 Sept. Maria Augusta, Byström, Batavia.
Bordeaux. 13 Sept. Giscours, Lavignac, Batavia.
14. Madura, Uil, Bassein.
laadt naar Batavia.
4 Oct. Mauritius, Gaalon, Batavia.
Odelia Margaretha, Haselhoff, Moulmain.
St. Helena. 20 Julij. Bernard, Reckles, Batavia.
9 Aug. Vesta, Haze, Batavia (n. Bremen.)
17. Elizabeth en Antoinetta, Besier, Aracan.
vertrok 19 n. Rotterdam.
Azia, Abrahams, Batavia (n. Amsterdam.)
Gustaf, Bernet, Soerabaya.
19. 's Gravenhage, Blok, Akyab (n. Falmouth.)
20. Amboina, Tromp, Akyab (n. Rotterdam.)
21. Burg. van Reenen, v. d. Meer van Kuffeler, van Batavia (n. Amsterdam.)
New-York. 16 Sept. Ellen Noyes, Meacomb, Batavia.

Vertrokken.

Londen. 22 Sept. Loevesteyn, Bödeker, Batavia.
vertrok 2 Oct. van Deal.
Deal. 5 Sept. Richard Thornton, Dallas, (v. Londen) Bat.
Liverpool. 24 Sept. Amsterdam, Herderschee, Melbourne.
29. Magdalena, Greefkes, Batavia.
Cardiff. 15 Sept. Wassenaar, Hofstee, Manilla.
Newport-Mon. 15 Sept. Koning Willem II, Giezen, Hongkong.
Newcastle. 13 Sept. Maasstroom, Mellema, Hongkong.
Cuxhaven. 18 Sept. Carl von Graefe, Körner, Batavia.
Gothenburg. 30 Aug. Vrije Handel, Stenders, Adelaide.
St. Servan. 26 Sept. Chandernagor, Titus, Batavia.

Gepasseerd.

Dover. 9 Sept. Maria Agnes, de Bos, Amst. n. Batavia.
11. Eclipse, Brandt, Gefle n. Batavia.
Singels. 8 Guurtje Maria, Wels, Rotterdam n. Batavia.
Penzance. 5 Oct. Miltiades, Lidbeth, Akyab n. Rotterdam.

In Lading.

Liverpool. 25 Sept. Queens, Glendenning, Bat. en Singapore.

Zeilklaar.

San-Francisco. 7 Aug. Jan Hendrik, de Jong, Hongkong.

Schepen in Lading.

Rotterdam. Batavia, Sophia Koningin der Nederlanden, Klein. — Admiraal van Kinsbergen, Bouman. — Jason, Lourens. — Constance, Borchers. — Batavia, Samar. en Soerabaya, Christiaan Huygens, Muller. — IJssel, Visser. — Soerabaya, Hugo Grotius, Zwede. — Henriette, Chevalier. — Kaap de Goede Hoop, Johanna Louisa, Popken.

Amsterdam. Batavia, Zeenimph, Witsen Elias. — Batavia en Soerabaya, Provincie Drenthe, Bekkering. — Batavia, Samarang en Soerabaya, Twee Jeanne's, Noordziek. — Louise, Buys Jr. — Petronella Catharina, Hagen. — Adèle, Jaski. — Soerabaya, Anna en Christina, Joon. — Sydney, Jacob Roggeveen, Vos v. Marken. — Bombay, Alida Maria, de Vries.

Dordrecht. Batavia, Cosmopoliet, Bouten.

Aangekomen Passagiers.

Per Cortgene, kapt. R. J. Rijken:
Van Batavia, de president van der Poel en familie met 2 Inlandsche bedienden.
Per Kosmopoliet, kapt. Bouten:
Van Batavia, de kapt. der infant. A. A. Susan, mevr. de wed. Logger, de heer Clignet en 1 particulier.
Per Cornelis Wernard Eduard, kapt. Kleinhouwer:
Van Batavia, de heeren A. J. Wattiau en familie; Wouters, 2de luit. der marine; van der Woude, particulier.
Per Anna Digna, kapt. Ouman:
Van Batavia, de luits. ter zee 1e. kl. de Ruuk en de Gelder, en de luits. ter zee 2e. kl. baron v. Tuijl v. Serooskerken, van der Burg, Breukelman, den Berger en de offic. v. gez. D. Berck.
Per Davo, kapt. Wijtenhorst:
Van Soerabya, de heer J. Osti, luit. ter zee.

Vertrokken Passagiers.

Per Cornelia, Jaski:
Naar Batavia, Mejufvr. P. H. Gerse van Wijk en E. Ziesel.
Per Adriana Petronella, kapt. Brock:
Naar Batavia, de heeren A. Monnije, Jean Louis Clercq, en Joseph Tonnerieux.
Per Watergeus, kapt. Kramer:
Naar Batavia, de heer R. J. L. Wijhenke en echtgenoot; de heeren Jackstein, Pape en Jaererich; 6 Javaansche matrozen en een scheepstimmerman.
Per Laurentius en Emelie, kapt. Knappert:
Naar Batavia, de predik. A. Bruinier, de heer W. Semster, echtgenoot en 3 kinderen, de heer R. W. H. Randöhr, echtgenoot en 1 kind, de heer K. H. Steup en echtgenoot, mej. J. Vroom.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 8 Oct. Koffij. Zoo als te verwachten was, liep de door de N.H.M. te Middelburg op 9 September gehonden veilling van 63,129 balen Java, niet minder gunstig af dan de beide voorafgegaan zijnde veilingen.

In den beginne bleef de markt in eene vaste stemming, bij een zeer bevredigende aftrek en terwijl eenige nommers tot veilingsprijzen gevraagd bleven, bedongen enkele zelfs een klein avans. In den laatsten tijd is het echter stil geworden. De behoefte voor het oogenblik voorzien zijnde, veroorzaakt geene vraag meer en hoewel de opinie voor het artikel gunstig blijft en men algemeen hetzelve in een gezonden staat beschouwt te zijn, zoo is de tweede hand ongeneigd hare voorraden te vermeerderen, maar toonen velen zich meer geneigd om dezelve eenigzins te verminderen. Dientengevolge is er thans van diverse nommers der laatste veilingen tot veilingsprijs gemakkelijker te koopen dan te verkoopen en ook vooral in de betere soorten, waarvan nog al wat schijnt overgebleven te zijn. Intusschen is de kalme positie thans toeteschrijven aan de geldschaarschte welke zich in ons land wel is waar veel minder doet gevoelen dan in hebuitenland, doch belemmerende op den handel terugwerkt. De prijs van goed ord. *Maatschappij Java* blijft intusschen vast op 33 c. gehouden.

Thee. Voor de betere soorten *Cergo* toonde zich sedert onze vorige wat meer kooplust en werden successivelijk uit de 1e hand aft gedaan.

De N. H. M. heeft hare voorraad van Jave Thee, bestaande uit 18,138/4 en 1865/12 kisten in veiling aangeslagen tegen 23 dezer te Amsterdam, benevens de lading Chineesche Thee, per *Juno*, bestaande uit 4056/4, 1058/8 en 1261/12 kisten *Congo.*

Ruwe Suiker. Door gebrek aan aanvoeren blijft de handel in dit artikel hoogst onbeduidend. Zoo als gewoonlijk gaf de plaats gehad hebbende veiling van 41,705 krandj. Java eenige meerdere beweging, waardoor 1849 krandj. Java per *Cortgene* verkocht werden in evenredigheid der veiling, benevens 120 kr. No. 13 ƒ 43; doch de telkens terugkeerende lusteloosheid voor geraffineerde Suiker ten gevolge der lage prijzen in Itatien, is oorzaak dat men bij alle ondernemingen veel voorzigtigheid in acht neemt in de tegenwoordige buitenlandsch bestaande geldschaarschte, zoodat weinig kooplust bestaat.

Rijst. Sedert onze vorige is de vraag voor dit artikel toegenomen en zijn de prijzen successivelijk ƒ 1/2 à 3/4 gestegen. De eerste oorzaak dezer meerdere kooplust ligt in de verbetering te Londen, waardoor de aanbiedingen van zeilende ladingen *Arocan* onze markt niet zoo meer drukten, terwijl ten andere het gebruik in Engeland en Frankrijk van Rijst ter distillering, een nieuw débouché voor dit artikel schijnt te zullen daarstellen. De houders werden dientengevolge mede meer geretireerd, hetgeen de verbetering in de hand werkte.

Van Specerijen valt alleenlijk te vermelden de afloop der veilling door de N. H. M. alhier op 25 September gehouden. De prijzen van Notenmuscaat Nagelen en Peper liepen iets lager dan men verwacht had.

Van Java Tabak valt alleen te vermelden, dat op 3 dezer alhier 109 pakk. zijn in veiling geweest, doch geheel opgehouden.

Van 152 pakk. Manilla (Cagayan) werden 142 pakk. verkocht tot 63 à 134 c. en 10 pakk. opgehouden, terwijl van 134 pakk. (Visayas) slechts 3 pakk. tot 1151/2 c. zijn verkocht, 32 pakk. opgeh. tot 321/2 à 130 c. entr. en de rest niet is geveild. Ook werd eene partij Manilla Sigaren geveild waarvan de afloop was als volgt:

165 mille Manilla Cigaren sup 2a: 1 kav. verkocht à ƒ 35; 14 kav. verkocht à ƒ 33 5 kav. opgehouden à ƒ 33, per mille in entr. en 13 kav. niet geveild.

30 mille Manilla Cigaren Sup. 3a: 3 kav. opgehouden à ƒ 24 in entrepot.

Huiden zonder voorraad; zeilende zijn verkocht tot geheimen doch hoogen prijs 2000 Oost Ind. per *Cesar*, en 900 dito, per *Admiraal Tromp*.

Camfer. De 455 tobben Japansche, den 18 Sept. door de N.H.M. geveild, zijn verkocht tot 501/2 a 51 c. Tot den laatsten prijs werden bij particulieren na de veiling nog 80 tobben afgedaan en blijft er tot dien prijs vraag bestaan, waaraan echter niet te voldoen is;

op 53 à 55 c. wordt gehouden, terwijl voor Chinesche denzelfden prijs zoude moeten worden aangelegd. Tamarinde schaarsch en puike kwaliteit niet onder f 15 te koop. Cubeben zijn verlaten; tot 65 c. zoude men kunnen koopen. Lange Peper meer gevraagd en onder 24 à 25 c. niet te koop Rad. Galanga blijft steeds met veel handel tot f 22 ter exportatie. De voorraad is aanzienlijk verminderd en zal hoogstens 10,000 kil. bedragen. Er. is tot f 22 weinig meer te bekomen; het overige wordt op f 25 gehouden. Staranijs nominaal 53 a 54 c. Cassia Lignea. De 2100 kn. door N. H. M. in de voorgaande maand geveild, zijn coulant a 61 c. verkocht, terwijl tot gelijken prijs te Amsterdam het restant der partij per *Zwaluw* werd afgedaan. Daar alle behoeften voorzien zijn, is er van hooger prijs nog geen sprake; slechts in een enkel geval werd 62 c. betaald. Cassia Vera en Cassia Tigablas. Zoo als uit de flaauwe positie voor deze artikelen te voorzien was, heeft de N. H. M. hare in veiling gebragte hoeveelheid niet dan tot lage prijzen kunnen verkoopen; vooral de Cassia Tigablas, die trouwens voor het grootste gedeelt bestond uit niet smakende en slecht smakende kwaliteiten. De krachtige goed smakende soutineerde zich in prijs. De gewone grijze soort is in verhouding der laatste afdoeningen bij particulieren verkocht.

Men kan aannemen dat het artikel haar laagste standpunt bereikt heeft en voor prijsverbetering vatbaar is. Op verbetering in prijs van inferieure soorten Tigablas zal men intusschen wel het langste moeten wachten. De notering is thans: Cassia Vera 18 a 20 c., Cassia Tigablas 14 a 35 c. naar kwaliteit. Oleum Cassiae blijft tot verhoogden prijs veel gevraagd; f 9 is besteed en onder f 9 1/2 is niet meer te koop. De voorraad is gering. Oleum Cinnamomi. Java (Kaneelolie). De 72 fleschen, den 25 Sept. door de N. H. M. geveild, zijn verkocht tot f 5 1/4. Het debouché voor het artikel neemt toe. Oleum Nuces Moschati expressum (Notenzeep) De 42 k. door de N. H. M. in veiling verkocht, bragten op als volgt: 34 kn. 1ste soort 107 c., 8 kn. 2de soort 105 c., hetgeen ruim 10 c. boven taxatie is. Geconfijte Gember is bijna geheel opgeruimd; aanvoeren, vooral van mooije kwaliteiten, waren zeer gewenscht en zouden coulant 65 a 70 c. bedingen.

Gum Benzoin. De 51 kn. mooije secunda door de N. H. M. geveild, zijn verkocht voor 106 a 120 c.; eene partij van particulieren aanvoer, zeer ordinaire tertia, is tot geheimen prijs verkocht Gum Elastic is voortgegaan zich belangrijk in prijs te verbeteren en bedong f 44 a f 45; onder f 45 is niet te koop. De voorraad op dezen prijs disponibel, zal hoogstens 20,000 kil. bedragen. Gutta Percha meer gevraagd, vooral de mooije soort die 50 c. waard is, maar van de markt gehouden wordt; goed middel is a 40 c. te bekomen.

Bindrotting. Op 7 dezer heeft eene veiling van de N. H. M. plaats gehad, bestaande uit 143,532 bossen. Bij particulieren hebben eenige aanvoeren plaats gehad, waarvan 2483 boss. per *Elisabeht* tot geheim gehouden prijs verkocht zijn. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 172,534 bossen, en bij particulieren alhier 6528 bossen.

De afdoeningen van Arak hebbnn in de afgeloopen maand bestaan uit: 52 legg. ex *Davo*, tot f 250; 72 legg. Voorloop ex *Walvisch*, tot f 275; 30 legg. ex *Electra*, tot f 240; 10 legg. ex *Laura* en *Adele* tot f 260; 55 legg. ex *Electra*, prijs niet bekend; — 169/1 en 23/2 legg. ex *Philips van Marnix* 42/1 legg. ex *Electra*, welke zeilende verkocht waren, liggen in kwestie als zijnde alle verre beneden courante sterkte en cajatig van smaak. Dit geval heeft de rijzing in dit artikel te weeg gebragt.

Java Indigo. Door het nog tijdig arriveren van 2 schepen werden door de N. H. M. nog in veiling aangeslagen, op 10 dezer alhier te houden, 113/1, 565/4 kn. Java Indigo en 96 ks. Java Cochenille Voor Indigo bleef de stemming willig. Kleinigheden van particulieren aanvoer bedongen zeer ferme prijzen. doch door de hooge vorderingen der houders werd in den laatsten aanvoer niets gedaan.

Cochenille. Volgens de gesteldheid der markt op dit oogenblik, en in verhoudig van de buitenlandsche markten, geloof men dat de prijzen ongeveer op gelijke hoogte zullen blijven.

De kwaliteiten zijn zeer voldoende.

Bij particulieren bestaat de geheele voorraad uit 133 kisten Indigo, aangevoerd per *Walvisch* en 21 kisten per Whampoa, welke nog niet alle gestort zijn.

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Novemb.	1	Amerikaansch.	bark	Mary Parker	W. Burnam	Hongkong	23 Aug.	Paine, Stricker en co.
»	22	Nederl Indisch	brik	Gatmeer	Sech Baozeer	Banka	12 Nov.	B. J. Jacobs.
»	23	Z M.	stooms.	Medusa	lt. t/z. Fabius	Japan		
»	—	Nederl. Indisch	bark	Soetan Iskander	R. Zoutman	Padang	15 Nov.	Purvis en co.
»	—	Nederlandsch	»	Olivier van Noord	F. Guijt	Melbourne	18 Oct.	G. Suermondt en co.
»	—	»	»	Ida Willemina	B. P. Wyland	Hongkong	1 »	de Weerdt Ruyl en co.
»	—	Nederl. Indisch	stooms	Banda	Neyts	Borneo		W. Cores de Vries.
»	—	» »	»	Koningin der Nederlanden	J. Prins	Singapore		Maclaine Watson en co.
»	—	Bremen	brik	Auguste		China		Busing Schröder en co.
»	25	Nederlandsch	bark	Hollands Trouw		»		Landberg Bezoet de Bie & co
»	—	Nederl Indisch	»	Batavia	Sech Alhadat	Pecalongan		Gezagvoerder.

Vertrkoken Schepen van Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov.	23	Nederlandsch	schip	Princes Amalia	van Ryn Alkemade	Samarang.
»	—	»	bark	President Ram	J. R. Ulrich	Soerabaya.
»	—	»	birk	Louisa	Autusch.	Samarang.
»	—	Nederl Indisch	stooms.	Palembang	Rooseboom	» en Soerabaya.
»	—	Zweedsch	brik	Pylad	D F. Sandeberg	»
»	24	Nederlandsch	3 mast schoen.	Mary. Godhard	N. Koens	Tjilatjap.
»	25	Nederl. Indisch	stoomb	Langan Lamongan	T. Deighton.	Samarang.
»	—	»	bark	Oeij Sinjo].		Pecalongan.
»	26	Nederlandsch.	»	Louise Princes der Nederlanden		Soerabaya.
»	—	Nederl. Indisch	stooms.	Banda	Neyts	Samarang en Soerabaya.
»	—	»	»	Makasser	F. H. Schmidt	Bencoelen en Padang.
»	—	»	bark	Maymoen.	Said bin Kassen	Palembang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	fregat	Generaal van den Bosch *	F. Parlevliet		van Ommeren, Rueb en co.
»	bark	Constantia *	Vonck		»
»	bark	Aegedia en Pauline *	Veltman.	Amsterdam.	B. Kopersmit en co.
»	»	Vier Gebroeders *	C. Vonck		»
»	»	Doelwyk *	Swart		»
»	»	Juno	Chevalier		»
»	»	Johannes Marinus	Verburg.		»
»	fregat	Wilhelmina en Clara *	H. de Wyn	Japan.	Haager en Schuurman.
»	schip	Julie Claire.	A. van Oosteroom	Samarang.	»
»	bark	Clio *	Wynmalen	Amsterdam	»
»	brik	Louisa *	Antusch	Samarang.	Paine, Stricker en co.
»	bark	Java's Walvaren.	de Veer	Nederland	»
»	»	Christina Agatha.	W. L Esink		Maclaine, Watson en co.
»	schip	Elisabeth	H F. Klok.	Soerabaya.	Landberg, Bezoet de Bie & co.
»	bark	Zaanstroom	Van Streyen		Tiedeman en van der Burg.
»	schip	India *	d'Arnand Gerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»	»	Ida Wilhelmina.	B. P, Weyland		de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Olivier van Noord	F. Guyt		G. Suermondt en co.
Nederl. Indisch	bark	Hamadanij *	Mackensie	Macasser.	D. N. Buys en co.
» »	»	Fathool Yoesoer *	Sech Baozeer.		»
» »	»	Faidool Rachman. *	Said Segaf	Soerabaya	»
» »	»	Fatahool Moebarak *	Moh. Said	Sam. en Bandjermassing.	»
» »	»	Kim Teksing *	Kwee Tjoenseng	»	»
» »	schoen.	Bintang Tiega *	Tjia Isoei	Palembang	B J. Jacobs.
» »	brik	So-Ootdin *	Sech Baradja		»
» »	birk	Faidool Karim *	Said Hariman		»
» »	bark	Gatmeer *	Sech Baozeer	Soerabaya.	»
» »	schoen.	Harriet	Ballard	Cocos Eiland	Adam en co.
Engelsch	bark	Mary Ann *	Davidson	Cowes.	Paine, Stricker en co.
Amerikaansch	schip	Kit Carson *	S Crowell	»	Paine, Stricker en co.
Deensch.	bark	Valkijrien *	Strandgaard	Koppenhagen	»
Fransch	»	Bougainville *	Albo	Frankrijk	C. Bahre en G. Kinder
Zweedsch	»	Balder	Wickstrom.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
Balisch	schoen.	Venus *		Balie Badong	McEwen en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Nov.	12	Ned.	bark Joh Hend. Ferdinand.	G. H. Lodewijk	Batavia.
»	15	N. I.	schoener Tj nlie	Oeij Kang	»
»	16	Z. M,	stooms. Etna	lt. t/z. Clarkson	V. o. d. Oost
»	—	N. I.	bark Indramayoe	Sech Alkaterie	Ternate.
»	—	»	» Arief Banjermass	Mohamat Arip	Banjermass.
»	17	»	stooms. Padang	B J. Schipper	Batavia.
»	—	Ned.	bark Laurens Koster.	M. Koenen	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Nov.	13	N I.	stooms. Palembang	H. J. Roseboom.	Batavia.
»	15	Ned.	bark Fortuna	M de Ligny	Nederland.
»	—	»	schip Het Schoon Verbond.	D. D. Borchers.	»
»	—	Z. M.	stooms. Etna	lt t/z. Clarkson.	om de Oost.
»	—	N. I.	schoener So-ookdin	Said Asegaf	Banjermass.
»	16	Ned.	bark Generaal de Stuers.	F. Fokkens	Hongkong.
»	—	N. I.	stooms. Makasser	F. H. Schmidt.	Batavia.
»	—	Ned.	schip Louisa Wilhelmina	van Campen	Nederland.
»	17	»	bark Joh. Hend. Ferdinand.	G. H Lodewijk.	»

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	kotter	Eduard	Bagong	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Kim Tiksin	Kwee Tjoensing	Sumanap	»
» »	bark	Hing Goan.	Moh. Taijeep	Balie	Tan Bindjang.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 21 tot en met den 22 November 1856.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, de heeren *Stamler, Herling*, van *Samarang*.

Met de N. I. schoener *Digna*, gezagv. *Oedin*, de heeren *P. W. Hofland, B. G. Hofland*, van *Pamanoekan*.

Met de N. I. schip *Soetan Iskander*, kapt *Zoutman*, de heeren *J. Roomsma*, Mejufvr. *M. L. Zellner*, van *Padang*.

Met het N. I. stooms *Banda*, kapt. *Neyts*, de heeren *Biels* en *familie, Eyger, Derks*, van *Pontianak*,

Met het N. I stooms *Koningin der Nederland*, kapt *Prins*, en heeren *Lindgreen* en *familie, Eilbracht, Mc Taggart, M. Heymans, H. Coster, M. Rogers, Nieuwhaven, Kruymel*, van *Singapore*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 21 tot en met den 24 November 1856.

Met het N. I stooms *Palembang*, kapt. *Roseboom*, de heeren *[illegible] man, J C. A Schmidt* en *Echtgenoot*, naar *Soerabaya*.

Met het Ned. schip *Louisa*, kapt. *P. A. A. Antusch*, de heer *[illegible] selman*, naar *Samarang*.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, *C. H. Bossatiel*, naar *Samarang*.

Overzee de heer *O. K. van der Meer Mohr*, naar *Bantam*.

Overland de heer *W. C. Burgermeester*, naar *Cheribon*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te* Batavia *van den 20 tot en met den 21 Nov. 1856.

AANVOER.

Van Nederland per ned. schip *Doelwijk*, gez. Swert agt. Kopersmit en co.

100 vs. boter. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
100 vs. boter. *Kopersmit en co.*
8 ks. diversen. *Gumprich en Straus*
2 ks. kramerijen. *Ducommun en Bornand.*
2 ks. papier. *Gumprich en Straus*
165 coll. provisien. *Agenten.*

Van Nederland per ned. schip *Vier Gebroeders*, gez. Vonck agt. Kopersmit en co.

100 hammen. *G. Suermondt en co.*
18 roll. zeildoek. 26 ks. provisien. 100 vs. haring. 60 md. [illegible] 19 keld. genever. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *President Ram*, gez. J. R. Ulrich agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

3 ks. bascules. *Metzendorff Wilmans en co.*
15 bn. garen. 1 kt. manufact. *Bahre en Kinder.*
12 ks. wijn. 1 do. manufact. *Gumprich en Straus*
5 ks. manufact. 2 do. zijden. 10 vn. hagels. 64 ks. wijn. *Pa[illegible] en Stiehaus.*
1 kt. bronswerk. 55 md. min. water. 2 vs. verf. 100 keld. lijn[illegible] 50 do. traan. 2 pak. leder. 1 kt compassen. 1 vat. ijzerwerk. 1[illegible] almanakken. *Agenten.*
200 vs. boter. *G. Suermondt en co.*
60 ks. mannfacturen. *van Ommeren Rueb en co.*
10 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
150 vs. boter. 1 roll. leder. 3 vn. stopflesschen. 8 legg. arak. 2 roode wijn. 50 ps. hammen. 1012 aardewerk. 24 vs. boter. 1 saucijs de bologne. *Order.*

Van Nederland per ned. schip *Elisabeth*, gez. Klok agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

17 ks. div. goederen. *Crone van der Beek en co.*
85 fusten. bier. 81 kn. wijn. 300 vs. boter. 3 ks. div. 200/2 [illegible] aardappelen. 100 vs. haring. 100 blikk. koek. *Landberg Bezoet [illegible] Bie en co.*
300 kn. wijn. *Bahre en Kinder.*
6 ks. manufact. 3 bn. laken. 3 kn. manufact. 1 vat. div. 278 [illegible] provisien. 20 vs aardewerk. 7 kn. verf. w. ijzerwerk. 100 md. [illegible] water. 17 kn. kramerijen. enz. 9 coll. kramerijen. 1 kt. divers[illegible] *Gumprich en Straus.*
30 kn. wijn. *van Leeuwen en co.*
13 kn. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
60 kn. manufacturen. 5 do. modewaren. 10 do. manufacturen. 5[illegible] vs. spijkers. 4 kn. kramerijen. 1 do. sigaren. 3 do. glazenknoop[illegible] *Pandel en Stiehaus.*
12 kn. glaswerk. *Saijers.*
200 keld. 200 pull. lijnolie. 200 vs. loodwit. 68 do. zw. avel. 20 [illegible] krijt. 30 vs. krijt. *Metzendorff Wilmans en co.*
29 ks. aardewerk......
100 hammen. 2 bn. en 21 kn. manufact. 3 ks. div. 25/4 ankers. azi[illegible] *van Ommeren Rueb en co.*
125 vs. boter. *de Weerdt Ruyl en co.*
200 vs. boter. *Tiedeman en van der Burg.*

Lading voor Samarang.

250 kn. zeep. 120 do. koopmanschapp. 2 do. kramerijen. 4 [illegible] spiegels. 5 do. wijn. 3 do. manufact. 75 vs. boter. 3 ks. koo[illegible] manschapp. 224 kn. wijn. 100 vs. boter. 120 ks. calicots.

Lading voor Soerabaija.

13/2 aamen. 30 ankers. azijn. 2 ks. glaswerk. 44 do. koomanschap[illegible] 162 vs. boter. 50 kn. bier.

Van Livorno per ned. schip *Louisa*, gez. Antusch. agt. Paine Stricker en co.

6064 marm. steenen. 1000 ps. roode steenen. 7 harden steenen *Dummler en co.*
12 ks. albastwerk. *Haager en Schuurman.*

Van Samarang en Tandjoeng per praauw Haijang gez. Seenoca.

100 pic. dammer. div. Personen.

Van Balie per praauw Djoeloeng-djoeloeng gez. Tidja.

1500 pic. rijst. 5 do. tamarinde. 4 do. buffelhuiden. 3 paarden. *Gezagvoerder.*

Van Balie per praauw Djoeloeng-djoeloeng gez. Bora.

930 pic. rijst. 500 ps. huiden. 500 ps. sp. matten. *Gezagv.*

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harriet*, gez. Ango. agt. Adam en co.

37 vn. olie. 180/m. klappers. *Adam en co.*

Van Cheribon per ned. ind. schip *Tulkes Nazar*, gez. Sech Alie bin Hasan bin Smeer.

$1831^{12}/_{100}$ pic. suiker. *Maclaine Watson en co.*
$462^{10}/_{100}$ pic. suiker. *Busing Schröder en co.*
$432^{04}/_{100}$ pic. suiker. 25 vn. arak. *Paine Stricker en co.*

UITVOER.

Naar Borneo's Westkust per per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. Neyts. agt. Cores de Vries.

10 vn. bier. 1 tromm. zijde slendangs. *v. Riet en ter Geuns.*
50 keld. genever. uit entrep. *John Pryce en co.*
10 vn. bier. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*
10 ks. wijn. 1 keld. genever. 16 vn. bier. uit entrep. *v. d. Broek en co.*
21 vn. bier. uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
5 ks. wijn. 10 keld. genever. 1 kt. bitter. 1 do. likeuren. 2 do. provisien. 2 vn. azijn. 20 do. boter. 3 ks. lampen. 1 do. servetgoed. 2 coll. aardewerk. 1 kt. provisien. *v. d. Meulen en co.*
9 vn. vleesch. 1 keld. genever. uit entrep. *Agenten.*
133 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Pecalongan per ned. schip *Soerabaya*, gez. Swarts. agt. G. Suermondt en co.

1862 pic. suiker. *Agenten.*
120 pic. rotting. *N. H. M.*
1620 pic. rijst. *de Fiennes en co.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Pollux*, gez. Kooij. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

3 ks. machinerien. *Tiedeman en v. d. Burg.*
96 kazen. 5 vs. boter. 10 hammen. *Gezagv.*
3 ks. modewaren. 3 do. manufacturen. *Order.*

Zijnde aan boord gebleven lading. Zie verdere lading voor Samarang bestemd. Java-Bode dd. 12 Nov. 1856 no. 91.

Lading voor Nederland.

90 pic. rotting.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.